

LLUCMAJOR VIU LES FIRES

ENQUESTA: FA FALTA UNA ALTRA ESCOLA?

AUTOVIA: UNES OBRES SENSE CONTROL?

100 cl.

25% vol.

XAROP
d'en

CORI

F. Vidal

Elaborado por Destilerias F. Vidal Catany. S.L. - C. San Francisco, s/n.

LLUCMAJOR (MALLORCA)

Emb. 1696 - PM Reg. Ind. 7/5497 - Elaborado en España

N.R.S.I. 30.3182/PM

♦
EDITA

Obra Cultural Balear de Lluçmajor

♦
INFORMACIÓ I PUBLICITAT

C/ Bisbe Taixequet, 105 (Lluçmajor)

♦
DIRIGEIX

Catalina Font

♦
COL·LABOREN

Sebastià Alzamora	Ignasi Barceló
Miquel Barceló	Miquel Bezares
Antònia M. Bonet	Llúcia Caldés
Celso Calviño	Francina Capellà
Miquel Cardell	Sebastià Cardell
Francesca Clar	Joan Clar
Antònia Font	Bartomeu Font
Joana Font	Catalina Garau
Maties Garcias	Jordi Granados
Miquel Janer	Franc Jaume
Joan Jaume	Coloma Julià
Aina M. Llompart	Antoni Llompart
Jaume Manresa	Llorenç Mascaró
Antoni Monserrat	A. M. Monserrat
Francisca Mut	Guillem Oliver
Jaume Oliver	Margarida Palou
Bartomeu Prohens	Joan Quintana
Nanda Ramon	Miquel Ribot
Damià Roig	Sebastià Rubí
Josep Sacarès	Miquel Sbert
Tomeu Sbert	Catalina Serra
Joan Socies	Gabriel Thomàs
Arnau Tomàs	Jeroni Tomàs
M. del Mar Vanrell	Bàrbara Verdura
Francesc Verdura	Biel Vich

♦
IMPRIMEIX**TIRRENA, S.A.**

C/ Pintor Joan Gris, 2 - 07500 Manacor

♦
El pensament de la Revista s'expressa
només a través de l'Editorial

LI Editorial

Autovia: El primer nyap?

Des d'abans de l'estiu, el Govern va pitjar fort l'accelerador per posar en marxa les obres de l'autovia. En poc temps, hem vist com es removien terra i pedres, amb un desplegament de maquinària i personal fora mida. Pareixia que el Govern no tan sols volia fer les obres ràpid, sinó que també tractava d'impressionar la gent amb una exhibició de suposada eficàcia i empenta constructora. I això, a Lluçmajor i arreu de Mallorca: ampliació de l'autovia d'Inca, nou traçat d'autovia entre Inca i sa Pobla, desdoblament de Palma a Manacor i prolongació de l'autovia de Calvià, entre d'altres.

L'accident que ha provocat ferides irreversibles a dos treballadors que feien un pont de l'autovia de Lluçmajor ha encès totes les alarmes. ¿Aquestes obres es fan amb les garanties de seguretat suficients per als qui hi fan feina i per als qui hi circulen? Sembla que fins ara no s'hi han fet, a la vista dels resultats.

Però aquesta preocupació va més enllà de la prevenció d'accidents i molèsties durant el temps que duraran les obres. Encara inquieta més pensar si obres de tanta envergadura es fan amb garanties de qualitat perquè siguin segures i duradores quan entren en funcionament. En altres paraules, ¿el Govern controla la qualitat de les carreteres que s'estan fent?

Els nostres temors a obres mal fetes no són infundats. Tenim la trista experiència de la mateixa carretera de Lluçmajor a s'Arenal. Durant molt de temps va ser un camí asfaltat estret, tort i perillós, amb moltes vides que s'hi perderen. En temps del president Cañellas, el Govern va reformar la carretera: la va eixamplar i hi va fer un pis que permetia gran velocitat. El traçat va continuar sinuós i escàs de visibilitat. Amb l'augment de trànsit i de la potència dels vehicles, els accidents s'incrementaren. Pareixia que era pitjor el remei que la malaltia.

¿Passarà igual amb la nova autovia? ¿Serà més important tenir-la llesta abans de les eleccions de 2007 que fer-la bé i sense perills? ¿L'accident del pont és un símptoma dels mals que es poden destapar en el futur? Que hi respongui el Govern, amb paraules clares per a l'opinió pública i amb fets damunt les obres.

L'Espigolera per a Joan Veny i Vicenç Castellano

Arnau Tomàs.-

En el plenari ordinari de l'Ajuntament de Lluçmajor, i per unanimitat, els va ser concedida la distinció de "S'Espigolera" a Joan Veny i Clar i a Vicenç Castellano Alcaide, per la seva contribució a la cultura de la ciutat.

Joan Veny i Clar és llicenciat en Filosofia i Lletres, i Catedràtic de la Universitat de Barcelona. Dialectòleg eminent, ha escrit nombrosos treballs sobre el terme de Lluçmajor: Pregó de Fires de 1975, La lliçó lingüística de Maria A. Salvà (1995), Pròleg al VI volum de la Història de Lluçmajor, i del llibre Barraques de Roter, amb Cels Calviño, l'any 1999, Pròleg al IX volum de la Història de Lluçmajor i pregoner enguany amb el títol "El primer diccionari de Pere A. Figuera".

Pel que fa a Vicenç Castellano Al-

caide, des de l'any 1976 fou Director de la Banda de Música de Lluçmajor, dirigint amb aquesta 144 concerts, a més de totes les actuacions pròpies d'una Banda de Música, també va dirigir la Banda Juvenil, compositor d'una obra simfònica titulada "Divertimento para Banda, Lluçmajor", dedicada al poble i a la seva Banda de Música.

I passant a un altre tema, s'ha de dir que, amb l'abstenció del PSOE, varen ser declarades d'interès municipal les entitats següents: Confraria del Sant Crist "Nazareno", Sporting s'Arenal de Lluçmajor, Confraria de Penitents del Crist de l'Agonia, Peña Cultural Flamenca Arenal de Lluçmajor, Societat Columbòfila de s'Estanyol i el Club de Bàsquet Joventut Lluçmajor.

Amb l'abstenció d'ASI es va aprovar la nominació de carrers del terme

que encara no tenen nom com: Carrer de la Cúria Reial, que està entre el "Lloc Sagrat" i Constitució i l'altre serà Passatge del Salouet, a S'Arenal, entre els carrers de Costa i Llobera i Miquel dels Sants Oliver.

També es prengueren aquests altres acords:

- Aprovació del compte municipal del passat any 2003, amb la votació en contra dels grups PSM i PSOE, i amb l'abstenció d'UM.

- Convalidació de factures d'exercicis anteriors.

- Aprovació definitiva dels carrers Aquari, Plutó i Urà, de Badia Blanca, i l'estudi d'ordenació de volums de solars de la urbanització Sa Torre.

Negoci nou a Lluçmajor

Cangu és el nou centre que s'acaba d'obrir al C. Jaume III, 24 a càrrec de na Luz Elena Bermúdez on hi poden acudir els infants en funció de les necessitats dels pares, com si es tractés d'un servei de guarderia per dies i per hores. Tindran obert obert tot l'any, de dilluns a divendres de 8 a 18 h. i els dissabtes de 9 a 15 h. Es faran festes infantils, se serviran dinars i també es podran guardar els infants a les respectives cases les nits que els pares ho sol·licitin. El preu sempre s'ajustarà a les necessitats de cada família.

SEMAR

Industries Semar, s.a

C/. Tomàs Moserreal, 6 - 8
Tel. 66 01 57 - Fax: 66 29 01 (LLUCMAJOR)

DISTRIBUCIONES

- Embolits
- Cuixols
- Formages

Avda. Carles V, s/n Tel. 66 23 11 (Lluçmajor)

Rockmajor 2004

Un rockadiete llucmajorer

Com cada any en temps de fires, s'acosta el moment de la celebració del ROCKMAJOR, la ja tradicional "nit de rock" llucmajorera organitzada per alguns del grups de rock del nostre mu-

nicipi. Aquest any l'esdeveniment es celebrarà al Cafè-concert "S'Entorn" de Lluçmajor, local que des de la seva inauguració s'ha destacat tant pel nombre com per la qualitat dels concerts que s'hi han realitzat. El ROCKMA-

JOR 2004 s'hi celebrarà dissabte dia 9 d'aquest mes a partir de les 23:30 h. i els grups que hi participaran seran Banda Sonora (que ja hi participaren l'any passat), Smellbag i els recentment creats Borrowed Rock.

Banda Sonora i Smellbag seran dos dels grups que actuaran al ROCKMAJOR d'enguany

CENTRE D'ESPECIALITATS MÈDIQUES

Medicina General
Pediatria
Cardiologia i Aparell Respiratori
Neurologia
Aparell Digestiu
Anàlisis Clíniques
Cirurgia General
Nutrició i Dietètica
Dermatologia
A.T.S. (Infermeria)
Psiquiatria
Psicologia
Ginecologia i Obstetrícia
Angiologia i Cirurgia vascular
Alergologia

HORARI:
de les 9'00 h.
a les 21'00 h.

Clínica Dental
Odontologia
Medicina Estètica
Ortodòncia
Maxilo Facial
Traumatologia i Cirurgia Ortopèdica
Ortopèdia
Rehabilitació i Fisioteràpia
Oftalmologia
R.X. Radiologia ...
Ecografies
Otorrinolaringologia
Podologia
Centre Auditiu
Endocrinologia
Urologia

ASSEGURANCES: AXA - ADESLAS - AEGON - AGRUPACIÓ MUTUA - ALLIANZ - ASISA - CASER - PLANAS D.K.V. - GROUPAMA - IMECO - MEDIFIATC - MUTUA GENERAL DE CATALUNYA - NOVOMEDIC - SANITAS SERSANET - LA BOREAL - L'ALIANÇA - LA ESTRELLA - VITALICIO - WINTERTHUR
MUTUA D'ACCIDENTS: ASEPEYO - FIMAC - FRATERNIDAD - FREMAP - MIDAT IBERMUTUAMUR - INTERCOMARCAL MAZ - UNIVERSAL - BALEAR

Plaça d'Espanya, 56 - Tel.: 971 12 00 64 - Fax: 971 120 426 - C/. Ciutat, 12 - Tel.: 971 12 00 21 - www.cem@cemllucmajor.com

“Uni soli servio”

Miquel Font Oliver

Crec que podem considerar molt bona millora la que s'esta duent a terme al raconet del Lloc Sagrat, amb l'eliminació de l'estació transformadora que hi romania adosada a l'església feia una seixantena d'anys i amb la recuperació del rellotge de sol de la façana del casal de la Rectoria.

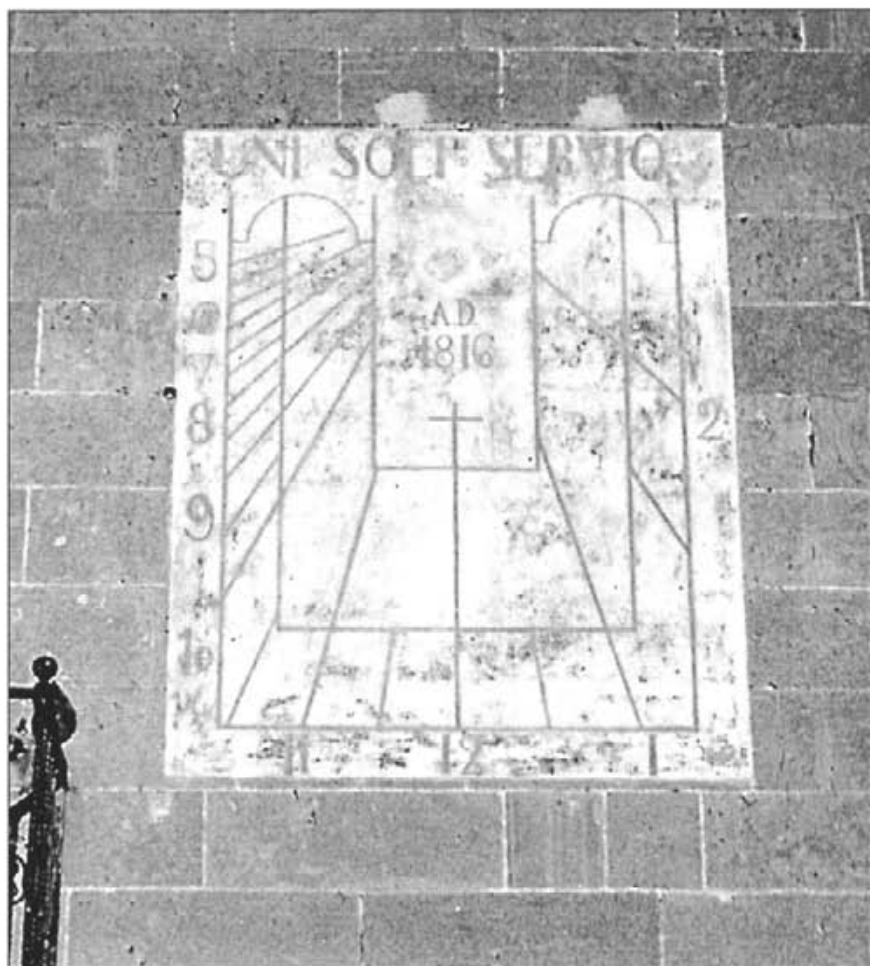
L'iniciativa, que em consta, del senyor batle de restaurar el rellotge mitjançant conveni de l'AJUNTAMENT amb la PARROQUIA, crec que també és per celebrar-ho.

El rellotge, segurament el més important dels cent vint-i-cinc inventariats al nostre terme p'en Damià Garcias (Pregó de Fires 1998) i ornamental com cap altre, havia arribat a un deteriorament del seu quadre horari i llegendes, incloent la manca de la busca, pel pas de les quasi dues centúries –des de 1816- i per això ja el rector D. Bartomeu Fons, fa vint-i-sis anys, ja havia intentat la seva restauració.

La respectuosa restauració s'ha feta per l'empresa REFART, baix la direcció de l'arquitecte municipal Sion Miralles, i en la part tècnica i gnomòica amb la intervenció dels, direm, gnomònics locals En Damià Garcias ja anomenat i el que subscriu.

La fitxa tècnica del quadrant, prèviament les corresponents mesures de la meridià astronòmica referida al Lloc Sagrat i càlcul conseqüents, la podem definir com segueix:

Quadrant vertical septentrional de-

climant 47 graus a L'EST.

L'actitud 39'493 Nord - Longitud 2'893 Est - Diferència de longitud 11 minuts 34 segons - gnomon de 1'3 m. i quadre horari de 1'645x0'63 m.

I tot refet el gnomon - d'acer inoxidable embatumat - crec que podríem

dir que s'haurà donat "corda" al rellotge per centúries més. i així les futures generacions, seguint les petjades de les que ens precediren, que puseguin les petjades de les que ens precediren, que puguin veure com el RELLOTGE segueix SERVINT A L'ÚNIC SOL.

**PERRUQUERIA
PUIGSERVER**

C/. Orient, 8 - Tels. 66 20 08 - 64 05 14 (Llucmajor)

Sa Libreria

*Llibres, contes,
jocs educatius,
material d'oficina*

C/. Sa Font, 15 - Tel.: 66 26 66 (Llucmajor)

FABRICA DE JOIERIA GARAU

(Ca'n Caieta)

Fabricant Illes Balears 030

Només es fabrica amb or de primera llei (18 K)

Joies típiques mallorquines

- Granets • Rubís
- Cordoncillos • Safirs blaus
- Aros • Maragdes
- Collars de monedes • Relotges d'or
- Diamants • Arracades

Talla de Brillants
d'un quilat,
qualitat
Top Wesselton
VV1 i VV2

BONES FIRES I BONES FERMANCES

C/. Born, 29 - Tel. 66 04 03 - LLUCMAJOR

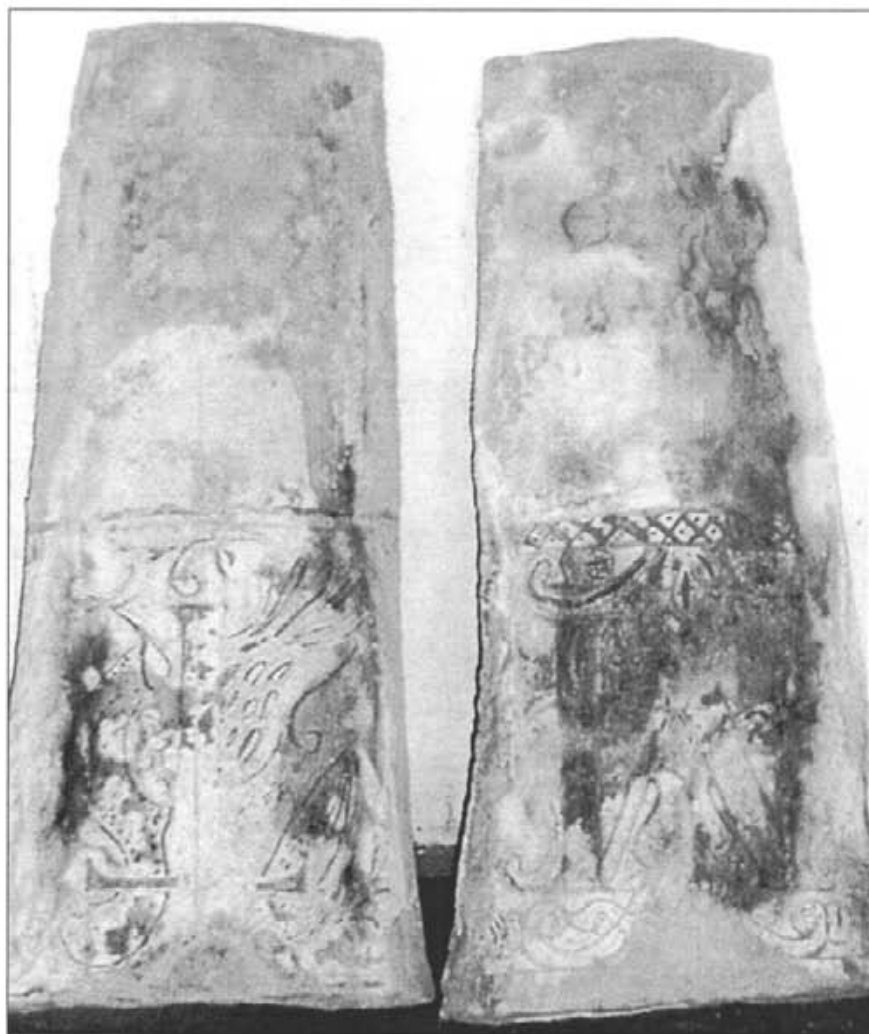
LOCAL

Teules pintades

Les obres de restauració del claustre del convent de Sant Bonaventura han permès documentar la presència de teules pintades en el voladís. La utilització de teules pintades com a element decoratiu i/o protector a les cases mallorquines és relativament freqüent, essent la vall de Sóller on més se n'han localitzades. Els treballs més exhaustius sobre el tema es deuen a Jaume Coll, el qual ja adverteix que no són exclusives de Mallorca i tenim representacions semblants al País Valencià, a Catalunya a Aragó, a Cuenca, a Burgos, i fins i tot a indrets més llunyans.

Aquest autor assenyala "Sovint trobam a la casa popular mallorquina una peculiar ornamentació pintada sobre les teules de les volades formant composicions de dibuixos complexos, generalment de color vermell sobre fons blanc, amb motius geomètrics, vegetals, variades escenes de la vida quotidiana, representacions religioses i també d'altres de fosca interpretació. El fet és conegut amb el nom de "teules pintades" o "teules de moro"..."

L'objectiu de pintar les teules de la volada podia ésser fonamentalment ornamental, però també de dotar d'una simbologia protectora de la casa que s'acabava de construir. El procés de decoració consistia en submergir 2/3 parts de la teula, ja cuita, en calç per la part que havia d'anar vista i després es pintava utilitzant els pigments naturals de color vermell, negre o verd majoritàriament. Normalment es pin-

taven d'un sol color, però a la vall de Sóller se'n troben de dos i tres colors. La pintura és de caràcter popular i sembla que la persona que la realitzava era el ma-

teix mestre d'obres, com s'ha pogut documentar en diferents cases solleriques. La temàtica de la decoració és variada, a la vall de Sóller, que és on s'han estudiat més a fons, un terç del total correspon a motius abstractes, una quarta part són decoracions vegetals que semblen inspirades en els brodats de l'època, altres decoracions són els elements geomètrics, i ja en menor quantitat els elements antropomorfics, astrals, zoomorfics i les inscripcions de caràcter civil o religiós, en català o en llatí. Sovint també se sol incorporar en la decoració la data de la fabricació.

El costum de pintar les teules s'es-campa en el segle XVI i perdura fins a principis del XIX, i a partir d'aquí entra en decadència. A Mallorca es troben majoritàriament a la Serra de Tramuntana, just a Sóller i Fornalutx s'han documentat 84 cases amb teules pintades, al Raiguer i al Pla. El cas de Llucmajor és l'únic exemple constatat a la comarca del Migjorn.

IMMOBILIÀRIA ES TRENC

- VENTA DE SOLARES, CASAS, FINCAS RUSTICAS, PISOS, CHALETs, ETC...
- ALQUILER DE VIVIENDAS, LOCALES APARCAMIENTOS, ETC...

Plaça d'Espanya, 40
07620 LLUCMAJOR
(Mallorca)

Telèfons: 699 45 25 50
971 66 42 13
Fax: 971 66 17 19

PAVIMENTOS Y AZULEJOS
MATERIALES PARA LA CONSTRUCCIÓN

www.femenias.com

01 Lluçmajor
Polígono Son Noguera
Oficinas Centrales
Marroig, E1
Tel. 971 669 022
Fax 971 669 035

02 Lluçmajor
Ronda Migjorn, s/n.
Tel. 971 660 701
Fax 971 669 024

03 Palma
Polígono Son Castelló
Gran Via Asima, 1
Tel. 971 430 484
Fax 971 206 998

04 El Arenal
C/ Diego Zaforteza, 3
Tel. 971 260 067
Fax 971 491 558

05 Palma
Aragón, 139
Tel. 971 272 356
Fax 971 272 364

06 Palma
Polígono Son Rossinyol
Corredors s/n
Ctra. de Soller
Tel. 971 434 910
Fax 971 434 911

LEA
CERAMICHE

SERIE TECNOQUARTZ

**almacenes
femenias**

S'Arenal

Arriben les fires després d'una temporada turística irregular

Tomeu Sbert.-

Han arribat, un altre any, les tradicionals fires llucmajoreres quan la temporada turística d'estiu a la zona arenalera és a punt d'acabar. Ha estat una temporada irregular, amb alguns mesos dolents quant a ocupació de llits, i l'assumpte en general ha millorat os-

tensiblement els mesos d'agost i de setembre.

La temporada d'hivern no es preveu gaire bona. Haurem d'esperar a veure què passa.

Però aquesta darrera setmana de fires de Llucmajor, i canviant de tema, diguem que com anys anteriors, molta

gent de s'Arenal té previst acostar-se a veure els diferents actes dels molts que hi ha programats. Tampoc no podem faltar a la "Darrera Fira", és a dir, dia 17 on la ciutat llucmajorera es converteix en la capital de l'illa, amb aquesta gentada que hi ve de tots els indrets de Mallorca.

Millores i reformes

Mentre que per a la part de Llucmajor es va aprovar en sessió plenària afrontar millores als carrers de Sant Cristòfol, Gran i General Consell i Costa i Llobera, que consisteixen en adequació, instal·lació de més amplex canonades de les aigües de sanejament i abastiment, com també enllumenat públic. El pressupost és de 995.441€; també es pretén reformar els vestuaris del camp de futbol.

A la part de s'Arenal de Palma, a la zona de Sometimes, veuran reformes les voravies, asfaltat i es contempla la sembra d'un bon nombre d'arbres. Els carrers són el de Sant Ramon Nonat, Neopatria i Costa Brava, i algun tram d'altres carrers.

Com a contrapartida, no se sap res de moment sobre el discutit possible Pla d'Esponjament, tantes vegades anunciat pel Conseller del Territori del Consell Insular, Bartomeu Vicens.

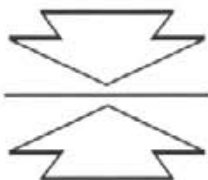

A la dreta, Sebastià Mut, el xeremier homenatjat

**CENTRE RECONeixEMENT
MÈDIC - PSICOLÒGIC**

Antoni Isern Oliver

**CERTIFICATS MÈDICS
PER AL PERMÍS DE
CONDUIR I D'ARMES**

OBERT ELS DILLUNS
de 16'30 a 19'30 hs.
C/ Antoni Garcias 1-A
Tel. 66 22 82 (Llucmajor)

METGE OCULISTA

Dra. Núria Busquets
(EQUIP CLINICA JUANEDA)

CITA PREVIA
Tel. 66 22 82 - 28 94 58

Notícies breus

- Va morir Lluís Juan (mestre Lluís) que fins a la seva jubilació fou contramestre del Club Nàutic de s'Arenal. Lluís Juan Castelló era formenter, encara que arribà al Club Nàutic, com a mariner, l'any 1955. Que descansi en pau.

- Organitzat pel Club Es Pistó i per un grup d'amics de s'Arenal, es va fer un homenatge a Sebastià Mut Andreu, un xeremier que per espai d'un quart de segle, amb un company seu, va alegrar la majoria de festes arenaleres.

- Es Pistó posà cotxes i motos en marxa i es desplaçaren a Pina (on ell resideix). Eren les festes de Sant Cosme i Sant Damià. A Sebastià Mut li feren lliurament de dues plaques, i altres obsequis com a mostra d'apreci i de gratitud. Aquest informador dedicà unes gloses al xeremier i una d'elles diu així:

*Mentre s'amistat camina
Plena de sentiments nobles,
Avui acostam dos pobles
Que són s'Arenal i Pina.*

- La UD Arenal ha començat la temporada amb bastants bons resultats. Toni Amor continua com a entrenador i sembla que aquesta temporada no passaran tantes dificultats per mantenir la III Divisió.

- Ha desaparegut una escala feta pels trencadors a l'alçada del casal de Son Grauet. I, a més a més, hi ha "fotut" una roca grossa perquè així la gent no hi pugui passar. Tothom manifesta que esbucar l'escala i posar impediments al pas de turistes, vianants o pescadors, està molt mal fet.

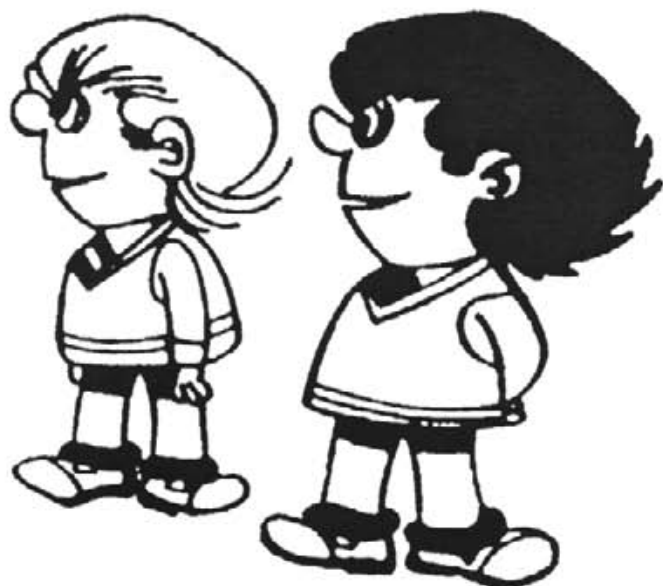
- El president dels hotelers, Jordi Cabrer, recorda contínuament a un diari de Palma que "la llei és feta per a tothom, i s'ha d'aplicar i respectar". Per tant, serà qüestió d'anar vius i ungles. Fins i tot en Jordi Cabrer.

- La classificació de votants per elegir les persones arenaleres més destacades de l'any, a dia 1 d'octubre és la següent: en primer lloc, el Club Es Pistó, seguit d'Amics dels Reis d'Orient, Associació d'Hotelers, Associació III Edat S'Unió, Banda de Música s'Arenal-Llucmajor, Quique Ogazón, Germanes de la Caritat, Joan Garcia Campos, Xeremiers de s'Arenal, Toni Galmés, Mar de Mallorca, Cadena Riu, Comunitat de Franciscans La Porciúncula i Rosa Sagrera entre d'altres.

im
impremta
moderna

C/. de sa Fira, 10 • Tel. i fax: 971 66 03 10 • 07620 LLUCMAJOR

COLORINS

**MODA INFANTIL
I PUERICULTURA**
BONES FIRES!

C/. D'es Vall, 107 • Tel.: 971 66 27 26
LLUCMAJOR • MALLORCA

El diccionari Figuera fou el tema del pregó de fires d'enguany que pronuncià el doctor Joan Veny i Clar

Francina Capellà
Margalida Palou
Fotos: C. Julià

Si l'any passat encetàrem les fires parlant de figues i figueres, ara ho hem fet parlant d'un altre Figuera nascut a Lluçmajor i autor del primer diccionari publicat a Mallorca.

Joan Veny i Clar, d'arrels llucmajoreres per part de la seva mare, na Margalida de Can Bolenó, ens va donar a conèixer aquest diccionari tan interessant com desconegut.

Avui en dia que la nostra llengua va perdent identitat per la influència abassegadora del castellà i pels canvis provocats pel pas d'una societat agrària a una societat urbana, es fa imprescindible difondre entre la gent jove tota aquella terminologia pròpia i rica que els anys han anat deixant enrere. És per això que l'any que ve ningú no s'ha de quedar sense el pregó de fires perquè hi descobrirà tot el gust genuí del català de Mallorca i de Lluçmajor.

L'il·lustre pregoner fou presentat, com ho han estat la majoria de pregoners, pel doctor Bartomeu Font Obrador, servador de la nostra memòria històrica i col·lectiva. Font i Obrador féu una presentació detallada de l'extens currículum de Veny, ens situà el diccionari dins el context històric de l'època en què fou escrit i ens introduí la figura de

l'autor i la seva obra. Una presentació que durà mitja hora, molt interessant com sempre però massa extensa. El públic ja frisava de sentir la veu del pregoner que hagué de saltar-se alguns aspectes que ja havien estat tractats pel seu presentador.

Joan Veny i Clar va néixer a Campos (1932), va estudiar filologia romànica a la universitat de Barcelona, va ampliar estudis a Lovaina i Poitiers. És catedràtic d'Institut des de 1960 (en situació d'excedència); ha estat successivament ajudant, professor adjunt i ca-

tèdric de la UB (ara catedràtic emèrit). Ha publicat uns dotze llibres i uns tres-cents articles sobre dialectologia i història de la llengua. Ara fa classes de Doctorat a la UB i dirigeix dos projectes de recerca, l'ALDC, del qual ha vist la llum el segon volum (de nou prevists), i Scripta i projecció diatòpica, recull de textos, comentats, de tots els dialectes catalans des del s. XIV fins al s. XX.-

El doctor Veny començà mostrant-nos quina era la situació sociolingüística del català de Mallorca quan Figuera redactà el diccionari, una llengua usada per la totalitat de la població a tots els àmbits informals però arraconada de l'escola, de l'administració i de la cultura per tot un seguit de disposicions legals que arrenquen del decret de Nova Planta. Veny ironitzà recordant el discurs que pronuncià el rei fa uns anys dient: "I encara diuen que no és llengua de imposició". A continuació féu un repàs pels diferents apartats de què consta el diccionari, d'una manera didàctica i entretinguda, com era d'esperar d'un savi professor.

Per altra banda ens va fer veure que aquest diccionari s'allunya molt del que entenem avui en dia per una obra d'aquest estil i es troba en la línia dels que hi havia a la seva època, tant en català com en altres llengües. Preténia fer un inventari exhaustiu de la llengua parlada i escrita i només s'hi definei-

xen els termes que no eren coneguts per tothom. Per tant no és estrany que hi trobem entrades com:

- Anca: cosa coneguda.
- Arròs: cosa molt coneguda.
- Gerra: cosa bastant coneguda.

En canvi també hi trobam:

- Badoc: m. 1. El qui mira. Mirón/mirona. 2. El qui mira embambat. Papamoscas. 3. Poncella. Capullo.

El diccionari Figuera té 626 pàgines i 60.000 entrades a dues columnes i per ordre alfabètic.

Aprofitant l'avinentosa de tenir un pregoner expert en dialectologia catalana i gran coneixedor de la llengua li férem aquestes preguntes:

Què se sap del franciscà llucmajorer Pere Antoni Figuera? A part d'haver-hi nascut, quins lligams mantenia amb Lluçmajor?

El P. Figuera aviat se'n va anar a Palma i desconeixem la vinculació posterior amb Lluçmajor.

És el Diccionari mallorquí-castellà y el primer que s'ha donat a llum realment fou el primer d'aquest estil o si ja n'hi havia d'anteriors?

- El Diccionari de Figuera és el primer diccionari mallorquí (català) publicat a l'illa. A València i Barcelona sí que se n'havien publicat (C. Ros, Esteve-Belvitges-Juglà, Labèrnia).

Quins diccionaris posteriors es basaren en aquest?

El diccionari de Unos Amigos n'és una síntesi; el DCVB el va despullar però parcialment.

Quines són les virtuts principals del diccionari?

Virtuts: Ofereix una bona descripció del mallorquí del s. XVIII-XIX, fa una proposta ortogràfica original, incorporació de cultismes, elaboració d'un Diccionari de termes mallorquins antiquats per tal d'entendre l'obra d'Ausiàs March, la qual cosa vol dir

que creia en la unitat de la llengua, abundosa fraseologia recollida de la parla viva, col·lecció d'adagis que per primera vegada apareixen en un diccionari illenc, traducció al castellà de mots, locucions i adagis propis del mallorquí.

Quins són els seus defectes principals?

Els del seu temps. Potser un d'ells el plagi de les definicions presents al Diccionario de Autoridades.

Era un diccionari per aprendre castellà?

- No era un diccionari per a aprendre castellà, sinó un diccionari mallorquí, amb les explicacions en la pròpia llengua (i no en castellà, com farà Amengual); el castellà del Diccionario de Autoridades li serveix de pauta per a les seves entrades i per trobar els equivalents en aquella llengua.

S'hi reflecteix la procedència llucmajorera de l'autor? Hi ha termes exclusius llucmajorers? Com a dialectòleg, quins trets (fonètics, morfològics...) destacaríeu del parlar de Llucmajor? El sentit que donam a la paraula *baleig* (restes de menjar i de fems), els termes *barro* (espècie de brioi), *niu* (ocell), *talent* (gana), *pastís* (cocarro)... són exclusius de Llucmajor dins Mallorca? Els compartim amb altres territoris? L'únic mot estrictament llucmajorer és "fermança"; d'altres, com *niu* 'aucell', *païàs* 'femer', o els que em cita més endavant (*barro*, *talent*, *pastís*) es troben en altres poblacions. Crida l'atenció la semipalatalització de la *k* de cap i la despalatalització de galina.

Com s'explica que associacions gonelles com Sa Clau agafin com a exemple aquest diccionari? Deu ser perquè P. A. Figuera diu que escriu el mallorquí així com el sent parlar al carrer, i que l'ortografia és la seva perquè no en coneix cap de millor: *Si trobas, o lector, que jo no escric ab bona ortografia, no la prengas pero fen una millor, que mentras no la fasses continuaré en la mèua?*

Sa Clau gonellesca deu ser una falsa clau; aquest grup faria bé de distingir entre llengua parlada i llengua escrita (o formal): la primera és el regne de la llibertat i cada parlant es manifesta d'una manera natural i espontània; la segona és selectiva, permet la intercomunicació i l'accés a la terminologia tècnica i literària; s'allunya dels vulgarismes i les contaminacions; obliga a renunciar a certs localismes i cerca la

unitat, tot respectant la diversitat. Com escrivien Joan Alcover o Blai Bonet?

El diccionari és una mostra molt important del mallorquí del s. XVIII. Quin era el grau de castellanització de Mallorca en comparació a la resta del domini lingüístic? S'hi reflecteix la fragmentació dialectal?

La castellanització el s. XVIII-XIX era escassa al nivell social; hem de pensar que el 8% de la societat mallorquina era analfabeta; el coneixement del castellà era propi d'un cenacle de preveres i intel·lectuals que l'escrivien, però que el parlaven amb ensopagades. A causa de la insularitat, del trencament del cordó umbilical amb el Principat i de la pròpia evolució interna, el mallorquí s'havia diferenciat de la resta del català, però això no vol dir que sigui una llengua diferent, car l'estructura és la mateixa dels parlars continentals.

Per què vàreu interessar-vos per l'estudi d'aquest diccionari?

- Sempre m'havia interessat el diccionari figuerià; el consultava sovint per a les meves recerques. Fa uns anys el vaig comprar per 100.000 pts. i des d'aleshores hi he descobert una mina.

A part ens interessa molt aprofitar l'avinentesa perquè ens doneu el vostre punt de vista sobre la situació actual de la nostra llengua: quin futur té? Quins factors actuen a favor de la normalització i quins ens aboquen a un retrocés? A quins llocs dels PPCC es parla la llengua de forma més genuïna? I més contaminada? Podrem afrontar els reptes del segle XXI: globalització, immigració... sense poder polític?

- Respecte al futur de la nostra llengua, hi ha dos punts de vista diferents: un, optimista quan hom veu que hi ha col·legis, com el que du el meu nom de

Campos, on tot l'ensenyament es fa en català o que la llengua s'ensenyi a moltes universitats estrangeres; un altre, pessimista, quan es comprova que la nostra llengua es parla poc al carrer i als magatzems, especialment als centres urbans, i no es veu clara la possibilitat que els immigrants (o els seus fills) facin del català la seva llengua d'adopció per manca dels recursos que les institucions haurien de posar en marxa.

Què en pensau sobre la denominació català/valencià per demanar l'oficialitat de la llengua a Europa?... Per acabar, quins arguments hem de donar als qui continuen dient que volem el mallorquí però no el català?

Quant a la denominació de la llengua, es tracta d'una qüestió de noms, com deia Fuster. El problema ve del doble valor geogràfic i històric de "català": 1) varietat parlada al Principat de Catalunya; 2) nom general de la llengua de tot el domini.

Científicament el món universitari, d'aquí i de fora, admet català amb aquest segon sentit (passa el mateix amb el mot castellà referit a Castella o al conjunt de la llengua, també dit espanyol; un andalús dirà que parla andalús, però també castellà, sobretot quan compara la seva varietat amb el francès o amb el portuguès); ara bé, atès que els valencians estan tan adherits al seu nom, aquest s'ha de respectar de cara als qui el volen usar en el benentès que no es tracta d'una llengua diferent de la resta del català, sinó que en forma part, com el mallorquí o el rossellonès. En una paraula, valencià és el nom que rep la llengua catalana parlada a València (així ho diu el Diccionari de l'IEC). Tota la resta és política.

Ha estat un plaer fer aquesta entrevista. Moltes gràcies i bones fires

Resum de fires 2004

Aina Maria Llompart
Fotos: C. Julià

Començaren les fires amb un esplèndid pregó, enguany el Dr. Joan Veny i Clar ens divertí amb les belles paraules del nostre parlar que apareixen a *El primer diccionari mallorquí* de Pere A. Figuera, una obra cabdal que ens permet conèixer la llengua catalana que es parlava a la Mallorca del segle XIX.

Rup i tup passam a les nou del dematí amb la Marxa ciclista a les Piquetes del Pèlag. Tenen la gràcia de ser com sempre, amb berenar de pinya i botifarró, amb una gentada que hi participa, amb els nins petits amb petites bicicletes que comencen la seva primera excursió a ses Piquetes d'es Pèlag. Abans de les deu va arribar a ses Piquetes tot un campió del món i medallista olímpic, en Joan Llaneres, acompanyat del corredor i regidor Jaume Salvà, devien venir de Porreres o ves a saber si ja havien corregut mig món. Ben alegre el campió del món sorteja un parell de bicicletes d'home i de dona i regals de diferents empreses, enhorabona als sortats d'aquesta edició i moltes gràcies a Joan Llaneres per la seva participació i per la seva brillant carrera. Gràcies a magnífics corredors tndrem l'any 2007 el mundial de ciclisme al nou velòdrom que es farà a Son Oms, tot un èxit per a l'esport balear.

Aquest començament de fires ha venut carregat d'actuacions. Aquest cap de setmana sonaren Aires des Pla Lluçmajorer, Sarau i Festa, Capocorb i Xaloc. La funció estelar fou la presentació del disc de Xaloc Música: *Airecel* dissabte a les 19h. A la presentació parlaren Guillem Bernat i en Miquel Cardell, ambdós reconeguts crítics musicals, destacant la gran aportació que suposa aquest disc dins el món musical. També participaren na Neus Olmedo i n'Aina Llompart, una ciutadana i una llucmajorera aficades dins el trui cultural del seu barri corresponent i ambdues compartiren dalt de l'escenari la gratitud envers el grup Xaloc Música, un grup que ha ajudat a la renaixença de la cultura de barriada, fent créixer arreu de Mallorca el trui d'amics i veinats i escoles fent ballades i armant gresca, estimant la nostra música i donant-li un caire obert, dinàmic i participatiu. Parlaren

també del futur de la música tradicional, que és s'escola, agraïnt la tasca feta de Capocorb Associació Cultural i animant a tots a participar-hi. Finalment presentà el disc el regidor Guillem Salvà i Julià Mójer que destacaren la seva bellesa i donaren l'enhorabona a Xaloc en nom de tots els llucmajorers. Després de tocar les cançons més destacades d'*Airecel* Xaloc continuà la festa amb una gran ballada popular als peus de l'estàtua del rei Jaume III. El fil argumental d'*Airecel* parteix amb les llegendes del Comte Arnau i del Comte Mal que s'entrallacen dins els romanços del disc. Pilar Reiona destaca per la seva veu i per les seves lletres plenes de creativitat i harmonia amb expressions que beuen de la poètica dels escriptors clàssics. El disc és un espai obert ple de joies,

on brillen les cançons amb lletres de Vicent Andrés Estellés i Gaspar Valero i musicades per na Pilar Reiona. *Airecel* és com un tresor que Xaloc ens deixa veure i escoltar. Un gran disc. Enhorabona!

Una peça important de la fira és la IV Mostra d'Artesania. Comencen les feriances amb sabates, guitzolls, paners, fanals, fontetes, ceràmiques, màsques, joguets, brodat, teixits, etc. Els nins disfrutaren de la mostra ja que pogueren participar activament fent coses en els tallers artesans. També hi ha hagut aquest primer cap de setmana de fira molt de menjar, conferències sobre nutrició i sobre les castes de figues. Taller de cuina ecològica i sopars i dinars ecològics de mè, porcella i tombet. Bon profit! Seguiu els bons consells menjant productes de la te-

rra, naturals, frescs, que no van adornats amb colorants ni conservants ni amb vitamines afegides ni estan plegats d'espermicides. Una fira ecològica que també alimentà l'esperit amb la revetlla ecològi-

ca, organitzada pel Consell Insular, déu ni dó, *Antònia Font* a Lluçmajor, juntament amb els grups *La Vereda* i *Oficial d'hormigonera*. I noltros passàrem es dissabte vespre davant Ca'n Femenies pegant bots

i bevent cervessa de blat. *I sa vida és un teatre que sa diu felicitat...*

Acabarem l'article parlant d'un concert històric per als músics llucmajorers. Dissabte horabaixa a les vuit aproximadament començà al Convent l'homenatge a l'ex-director de la Banda de Música de Lluçmajor, Don Vicenç Castellano Alcaide. Un concert molt esperat per aquella gent que estima sa banda, els músics tenien ganes de lluir-se i assatjaren quasi cada dia durant aquests darrers mesos. Els resultat de tanta feina fou un magnífic concert. Destacaren les peces del propi Vicenç Castellano ambientades a Lluçmajor i l'obra de Tòfol Barros dedicada al mateix director. El director i el president de la banda, juntament amb el batle Lluç Tomàs destacaren la dedicació musical duita a terme a Lluçmajor de D. Vicenç Castellano i la seva esposa, padrina de la bandera de sa banda; i per donar les gràcies feren entrega de diversos obsequis commemoratius. Don Vicenç feu entrega d'unes valuoses partitures originals de les peces que acabàvem de sentir dedicades a diversos indrets llucmajorers, manuscrits que formaran part de l'arxiu de la Banda de Lluçmajor. La funció finalitzà amb un retrat de grup de tots els músics de banda assistents a l'acte, una d'aquelles fotografies que tenen valor, que són un excel·lent record per a la vida de la banda. Enhorabona a tots i moltes gràcies a Don Vicenç Castellano per la tasca feta durant tots aquests anys fent créixer l'amor per la música al nostre poble. El concert acabà dirigit pel mateix Vicenç Castellano, director honorífic de la Banda de Lluçmajor.

EURO - IDIOMAS *Lluçmajor*

*Apreneu idiomes amb grups molt
petits amb professors amb experiència
natis i llicenciats*

Acadèmia d'Idiomes
Carrer Rei Jaume II, 48 • Lluçmajor • Tel. 66 11 33

Les obres de l'autopista s'Arenal-Llucmajor i de la variant, a tot gas

El xoc d'un camió contra un pont en construcció va provocar un greu accident el passat 8 de setembre

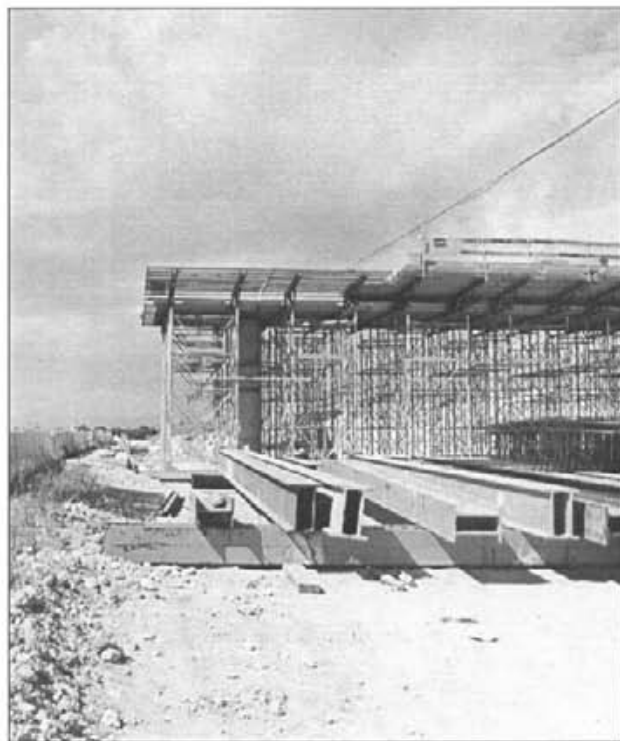
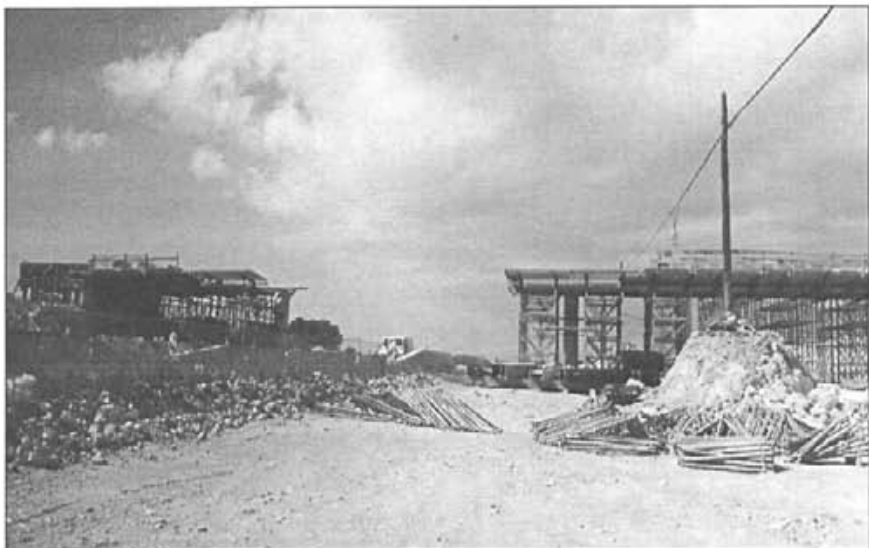
Francesc Verdera
Fotos: Coloma Julià

En espera de com acaba tot l'embolic que durant les darreres setmanes, des de la presentació dels Pressuposts Generals de l'Estat mantenen Madrid i el Govern balear sobre el finançament del conveni de carreteres, les obres de l'autopista s'Arenal-Llucmajor i de la variant que desviarà el trànsit del casc urbà llucmajorer, continuen a tota marxa, sense que no s'hagi notat en absolut la tradicional aturada que se solia esdevenir a Mallorca durant les vacances del mes d'agost.

Les obres, i l'increment de vehicles, característic de la temporada turística alta, han compartit gairebé la majoria del traçat de la saturada via de comunicació amb el resultat de tot un rosari d'intencions i, fins i tot un greu accident, el passat 8 de setembre, que va provocar l'amputació d'un peu a dos treballadors de l'empresa que construeix l'autopista.

L'horabaixa del dimecres 8 de setembre, dos operaris de 24 i 26 anys, naturals de Galícia i de Còrdova, varen patir l'amputació d'un peu, després que un camió xocàs contra un pont que s'està construint per al futur enllaç de la nova autopista en el camí de Sa Talaia Romanina.

Els dos treballadors es trobaven damunt de l'estructura muntant l'armadura quan el vehicle, d'una alçada aproximada de 4, 40 metres, va impactar contra el pont, que només en fa 4, 25. A causa de la col·lisió, l'estructura va caure sobre la via, un obre caigué a la calçada, l'altre va quedar atrapat entre la ferralla igual que el conductor del camió que va quedar

varen denunciar els accidents i els companys, hom treballa a escarada en jornades de fins a deu hores i a un ritme frenètic. És el ritme que ha imposat el Govern en el desig de rendibilitzar políticament aquests projectes. Tant la conselleria d'Obres Públiques com l'empresa executora del projecte es varen apressar a afirmar que les obres es trobaven senyalitzades correctament.

Permetre que cotxes i camions passassin per davall del pont en construcció va ser una temeritat. Però, lamentablement, la rectificació ha arribat pràcticament gairebé després d'un mes del greu accident. A inicis d'aquest mes d'octubre, l'empresa Dragados ha optat

per construir un desviament provisional, amb l'objectiu d'evitar que el trànsit circuli per sota de l'estructura del pont en construcció. Un pont que passarà a la llarga història negra d'aquesta carretera per haver protagonitzat un greu sinistre abans d'entrar en servei.

estret dins la cabina, i va ser necessària la intervenció dels bombers per tal de procedir al seu rescat. El greu accident ha posat en evidència un estat generalitzat d'imprudència que afecta a la pràctica totalitat de les obres que es realitzen a la xarxa viària de Mallorca. Tal com

És necessària una nova escola pública a Lluçmajor?

El mes de setembre ha començat l'escola. Res de nou, després de l'estiu de vacances escolars. El Col·legi Públic Rei Jaume III, els centres concertats d'infantil i primàries de Sant Bonaventura i N. S. De Gràcia, més el centre d'infantil dels Sagrats Cors han tornat a obrir aules i patis per acollir els infants en edat escolar entre els 3 i els 12 anys, unes etapes educatives fonamentals, prèvies a la secundària obligatòria. En total sumen un poc més de mil alumnes, repartits de manera desigual entre aquests quatre centres. Atesa la saturació d'alumnes que pateix l'únic centre públic de la localitat (a la resta del municipi, n'hi ha tres més, de centres públics d'infantil i primària) ha sorgit la demanda de fer-ne un de nou. Aquest és el sentit de la pregunta que feim aquest mes entre professionals de l'educació, representants de famílies i gestors polítics.

Rafael À. Bosch i Sans

Director general de Planificació i Centres

2.700.000 euros per estar construït a l'any 2007.

Pensem que amb aquesta actuació i d'altres previstes a Lluçmajor en el Pla d'Infraestructures, com són les ampliacions als CP s'Algar (executada), CP Son Verí (executa-

da), CP Badies (en procés), CP Rei Jaume III, IES Lluçmajor i la construcció d'un altre nou CP d'una línia, la Conselleria d'Educació i Cultura dona resposta a la demanda d'escolarització existent al municipi de Lluçmajor.

Davant la pregunta "És necessària una nova escola pública a Lluçmajor?", i després d'analitzar les dades anteriors, la resposta òbvia és Sí.

El CP Rei Jaume III està saturat ja que és un centre de dues línies i, com es pot observar, en la pràctica és com si fos de tres per a la majoria de cursos.

En el mapa escolar realitzat per la Direcció General de Planificació i Centres a l'any 2002 ja estava prevista la necessitat d'un nou col·legi públic a Lluçmajor.

En el Pla d'Infraestructures Educatives que va redactar la Direcció General de Planificació i Centres el curs 2003/04 en el qual hi figuren actuacions planificades des de l'any 2004 fins a l'any 2011, s'ha planificat la construcció d'un nou col·legi públic de dues línies (6+12) amb el pressupost previst de

Dades globals d'alumnat d'Educació Infantil i Primària dels següents centres a dia 9 de setembre de 2004:

CEIP Rei Jaume III		
Ensenyaments	Grups	Alumnes matriculats
EI 3 anys	3	75
EI 4 anys	3	75
EI 5 anys	3	65
EP 1r	3	65
EP 2n	2	57
EP 3r	3	72
EP 4t	3	79
EP 5è	2	52
EP 6è	2	47
CC Sagrats Cors		
Ensenyaments	Grups	Alumnes matriculats
EI 3 anys	2	45
EI 4 anys	2	41
EI 5 anys	2	34
CC Nostra Senyora de Gràcia		
Ensenyaments	Grups	Alumnes matriculats
EP 1r	1	27
EP 2n	1	26
EP 3r	1	25
EP 4t	1	26
EP 5è	1	25
EP 6è	1	32
CC Sant Bonaventura		
Ensenyaments	Grups	Alumnes matriculats
EP 1r	1	11
EP 2n	1	28
EP 3r	1	17
EP 4t	1	30
EP 5è	1	25
EP 6è	1	25

Tomàs Cantallops

(UM)

Sí que és necessari un nou centre d'infantil i primària, així com també ho és un nou tarannà de l'ajuntament amb l'educació.

El tema educatiu és una assignatura pendent per a molts de polítics i partits

polítics, no existeix la consciència, que la millor formació i la millor educació dels nostres fills, els ciutadans de demà, solucionarà molts de problemes que avui existeixen arreu de tot el món.

Per altra banda, hem de pensar que els infants no arriben de cop i volta, hi ha unes estadístiques i uns cens, periòdicament i anualment, i que els governants no preveuen, i esperen que es produeixi el problema de la massificació dels centres, que passa molt sovint, per posar-hi remei i això sempre es produeix amb uns anys de retard, el que fa que minvi la qualitat educativa en general.

La vila, ha crescut i es fa necessari un nou centre, el que passa, és que hauríem d'adquirir uns terrenys adequats i

en el lloc adequat i tot això duu el seu temps, però que pel curs 2005-6 ja hauria de funcionar.

Demanem un nou tarannà de l'Ajuntament amb el món educatiu local, són els futurs llucmajorers els que avui estan escolaritzats i han de tenir la millor educació i els millors mitjans. Per nosaltres, l'equip de govern no hi destina els recursos econòmics que caldria per millorar l'educació, l'únic que fa és complir amb els mínims que els marca la llei.

Esperem que des de l'equip de govern en siguin conscients i que ja hagin iniciat, fa temps, els tràmits davant la Conselleria d'Educació del Govern de la Illes Balears, per sol·licitar aquest nou centre escolar.

Antoni Garcies Coll

(PSOE)

Rotundament sí, i la necessitat no és recent.

Fa ja un parell d'anys que la forta demanda d'escolarització reclama una nova escola.

És veritat que durant la legislatura passada es va dur a terme una total reforma del CEIP Rei Jaume III, però mantenint l'oferta de les unitats existents, és a dir, una escola de dues línies amb tot l'equipament que es requereix.

En aquest moment el nombre d'alumnat desborda els espais i s'ocupa

qualsevol lloc cobert, fins i tot els magatzems.

El gran moviment de població, factor desencadenant d'aquesta demanda, no sembla que minvi. La desmesurada construcció de vivendes és permanent, amb la conseqüent ocupació per part de la gent jove amb noves demandes escolars.

És més que urgent la construcció d'una nova escola pública per dignificar la ja existent i poder fer lloc als nous nadius.

Joana Lluïsa Mascaró

(PSM)

És necessària i és urgent. En aquest moment l'escola està saturada, són molts els cursos que s'han hagut de desdoblar i hi manca espai. Després de les obres tenim una escola nova però ja és petita i, quan s'acabin les quatre aules d'Educació Infantil que encara s'han de començar, continuarà faltant-hi espai.

Fa més de tres anys que la Conselleria d'Educació, encapçalada aleshores per Damià Pons, va sol·licitar a l'Ajuntament un

solar per a construir-hi una nova escola. L'Ajuntament encara no ha donat cap resposta (en canvi sí que va trobar un solar públic a Son Verí per cedir-lo per a construir-hi una escola privada). Comença a ser hora que l'equip de govern PP-ASI pensi en l'educació per a tots i no en el benefici d'uns pocs, cerqui un solar, el posi a disposició de la Conselleria d'Educació i convenci el conseller Fiol de la necessitat de comptar amb una nova escola a Llucmajor.

Sagrario Narváez Calero

Directora del Col·legi Públic Rei Jaume III

Crec que és absolutament imprescindible. La gran demanda de matrícula que tenim, amb un augment de 30 a 40 alumnes per any, demostra que la gent aposta per l'escola pública. I la nostra és insuficient. I ho serà fins i tot quan estiguin llestes les tres aules noves que hi ha projectades. Llavors serà una escola completa de dues línies, és a dir, amb capacitat per a 450 alumnes i en aquests moments en tenim quasi 600.

Convertir el nostre centre en un macro-col·legi comporta molts inconvenients a tots els nivells i va en detriment de la qualitat d'ensenyament que es vol aconseguir. A més, s'ha de comptar amb el ritme de construcció de nous habitatges que hi ha a la nostra ciutat. Això suposarà més població i si no se cerca una solució ràpida, en un futur molt proper es produirà un autèntic col·lapse.

Antoni Noguera

President AMPA Col·legi Públic Rei Jaume III

hi ha el problema. La realitat de la nostra escola és que avui és un centre de tres línies.

Dit d'una altra manera, el projecte de reforma -inacabat- preveia 18 aules (en falten 3). Avui només disposam de 15 aules quan SOM 24 grups. Això vol dir simplement que fan falta 9 aules. On posam aquests grups que "sobren"? Idò dins magatzems, un tros de menjador, biblioteca, espais per fer tutories, sala d'informàtica... Bé fins a 9 espais que són inadequats per per-hi classe. I l'any que ve, un altre espai més.

Naturalment no sobra ningú. A Ses Escoles tots formam part de la comunitat escolar. El que volem dir és que la realitat ac-

tual és insostenible. Hem lluitat durant molts d'anys per tenir una escola de qualitat. Som conscients de la realitat que ens envolta. I és justament per això, perquè veiem com creix demogràficament el poble, i com alguns preveuen que ho faci -basta fer una volta per veure solars en construcció-, que creiem molt necessària la construcció d'una nova escola pública a Lluçmajor.

Des de l'AMPA pensam que si governar és donar solució als problemes dels ciutadans, o fins i tot intervenir abans que no siguin més greus, aquesta és una ocasió ineludible de responsabilitat política. Esperam que les administracions implicades sàpiguin resoldre aquesta problemàtica.

Des de l'associació de pares i mares creiem que és més que necessari; és urgent. Avui encara no s'ha acabat la reforma de Ses Escoles, després d'un retard de més de deu anys -falten 3 aules-. Però el que és més greu és que aquesta reforma no acabada era per a una escola de dues línies, és a dir, dos grups per a cada nivell. I aquí és on

Antònia Suñer Olea

Regidora d'Educació, Joventut i Festes

El creixement de Lluçmajor en els darrers anys posa de manifest aquesta necessitat. La piràmide de població s'ha invertit. Lluçmajor ha passat de ser un municipi en vies d'envelliment a ser un municipi jove, i en aquest sentit les necessitats educatives, i conseqüentment d'escolarització, passen a un primer terme. L'Ajuntament sempre s'ha mostrat disposat a fer les gestions pertinents en relació a la millora de l'educació per als escolars del municipi, sense perdre de vista en cap moment el caire descentralitzat del nostre terme, on no es pot parlar d'un únic nucli de població. Així

ho evidencien les actuacions realitzades, no sols a Lluçmajor nucli urbà, sinó a d'altres indrets del terme, com és el cas de Badies. La línia municipal és col·laborar amb totes les administracions implicades en la matèria com s'ha anat fent sempre. L'ampliació de l'IES Lluçmajor, les reformes del CEIP Jaume III, S'Algar i Son Verí, la construcció i posterior ampliació del CEIP Badies, la construcció de l'IES a s'Arenal en són clars exemples. Treballam per al bé dels ciutadans, i més encara per als nostres alumnes, que són el futur del municipi.

Quatre mots

**Lourdes Garrido, coordinadora
del club d'Esplai Bons Amics**

Coloma Julià

Com ha sorgit aquest club d'esplai?

La idea va sorgir dels mateixos usuaris del centre Migjorn, el qual promou la millora de la qualitat de vida dels discapacitats. Aquests tenien cobert el servei de Taller Ocupacional i Laboral però no comptaven amb unes activitats d'oci i de temps lliure, per això ho demandaven.

Com s'organitzarà aquest club i qui se'n servirà?

Hi haurà un monitor responsable per controlar aquest club i després hi haurà voluntaris per donar suport a aquest monitor.

Integraran el club Bons Amics tots els discapacitats, tant si encara vénen al centre Migjorn com si no hi vénen.

Amb quines activitats començareu?

Ara ja començarem de dilluns a dijous de les 16,30 a les 18,30. Els dilluns es farà un taller de jocs de taula; els dimarts, taller de cinema; els dimecres, taller d'esport al poliesportiu, amb un monitor per jugar a futbol i a bàsquet; els dijous, taller de manualitats, com ceràmica i pasta de paper.

Es faran activitats en funció del nombre de voluntaris.

Com ha respost el voluntariat?

Comença a haver-hi gent. Vàrem fer tríptics per cercar voluntaris i ja en tenim. Aprofit per animar els que vulguin ajudar-nos. No es necessita tenir experiència, només motivació i ganes de participar en activitats que suposin millorar la qualitat de vida de les persones amb discapacitat.

ASSEGURANCES

Agència Lluçmajor

Ramon Nicolau S.L.

(Peugeot)

ZURICH

C/. Marina, 104 • Tel.: 971 66 05 21 (Lluçmajor)

Calçat Esport

Catalina Miralles Serra

CALÇAT EN GENERAL

CALÇAT, ROBA I ACCESSORIS ESPORTIUS

BONES FIRES!

C.Music Joan Xamena, 10 Tel. 971 664485 (Lluçmajor)

ferreteria
**CA'N
JANER**
bricolatge

Rotonda Lluçmajor-Campos
Tel.: 971 12 04 47
LLUÇMAJOR

CURSET DE RESTAURACIÓ
DE MOBLES ANTICS

...

IMPARTIT PELS
GERMANS VOLONTÀ
(ebenistes)

CADA DIMECRES I DIJOURS
HORABAIXA

Inici dia 2 de novembre 2004

INFORMACIÓ:

TEL. 971 12 04 47

COL·LABORA:

LAKEONE

- PARIS 1902 -

Urbanisme a la carta

Ningú dubte de la necessitat de comptar amb un Pla que ordeni l'urbanisme a Mallorca. El que és preocupant és veure un degoteig constant de notí-

**Lluçmajor
Serveis
Informàtics s.l.**

Domingo Alcalà Martínez

C/ Major, 107 07620 - Lluçmajor

E-mail: llucmajorservei@terra.es

www.llucmajorserveis.com

Tel./Fax 971120797 / 609784220

cies sobre el Pla Territorial de Mallorca (PTM) i descobrir que l'equip de govern de l'Ajuntament de Lluçmajor ha presentat al·legacions sense haver-ho discutit amb la resta de grups polítics, quan l'oposició havia demanat una Comissió extraordinària d'Urbanisme per estudiar la part del PTM que afectava a Lluçmajor.

Fa pocs dies vam saber per un diari que UM ha inclòs dins el PTM, a proposta del batle Lluç Tomàs, que es puguin fer 337 nous habitatges a s'Arenal. Sembla que la proposta comptaria amb dues operacions.

Per una banda, es permetria construir 41 habitatges a tercera línia de s'Arenal a canvi d'un xalet fora d'ordenació, el Pont del Torrent dels Jueus i 2.968 m2 que van des del pont fins el carrer de Sant Cristòfol que passarien a ser de propietat municipal.

L'altra operació sembla que consistiria en què l'Ajuntament es quedaria l'antic Cine Principal (avui llogat per a

Casal de Joves), a canvi de permetre construir 296 habitatges nous a una finca de 148.425 m2 de terreny rústic (per tant no urbanitzable) a Son Verí Nou.

Tots som conscients de la necessitat d'infraestructures socioculturals al terme de Lluçmajor, però és ben evident que aquest no és precisament el millor camí per aconseguir-les. Intercanviar l'edifici de l'antic cinema a canvi de permetre construir cases per a un milenar d'habitants a un terreny rústic implicaria un consum exagerat de territori que només beneficiaria a uns pocs (sobretot els propietaris del local a cedir).

El PP ho ha proposat, UM ho ha inclòs dins el Pla Territorial de Mallorca; des del PSM consideram que s'està fent un ús pervers de la norma que ha de dissenyar i ordenar el futur urbanístic de l'illa, abans d'haver-se aprovat.

Joana Lluïsa Mascaró Melià
Diputada i regidora del PSM.

SEAT

Ctra. Arenal s/n - Tel. 66 02 34 - 66 16 18

Rubí Automòviles Lluçmajor, S.L.

Nuevo Golf

Exclusividad.

Seguridad.

Deportividad.

Pla Mirall a s'Arenal

Aquestes gloses foren fetes en motiu de l'enrajolament del carrer de Sant Bartomeu de s'Arenal aprofitant el Pla Mirall. Durant quatre anys els residents i turistes l'han baixat pegant culades.

Aquest estiu repicaren les rajoles i amb el renou i la pols els turistes fugiren com les abelles dell fems. Mentres, per no avorir-se, els comerciants podien netejar el articles.

Mirau quines pardalades
que mos fa s'Ajuntament
quan té aceres arreglades
llavò els umpl de rapinyades
perque no hi patini sa gent

I així quan passejarem
per un carrer del Pla Mirall
pot ser no redolem
de damunt fins ben avall

Deu ser que quan les triaren

a ses rajoles que posaren,
els polítics no pensaven
que podrien patinar

Però de lo que no s'olviden
és de lo més important
mentres pes carrers es doblers tiren
ells cada mes van cobrant.

I això és lo que jo faria
i de moment no ho puc fer
si me votau qualche dia
també m'aprofitaré

Els tenen com es puny
pareix que han perdut un pern
fan obres dins es juny
en lloc d'esperar en s'hivern

A un regidor vaig proposar
perquè s'hivern no aprofiten
per ses obres realitzar.
És que en s'hivern no hi patinen,

és lo que em va contestar.

Vos pareix una resposta
d'un regidor intel·ligent
que deu anar passat de rosca
o es que se'n fot de sa gent

Si és que es fot de la gent,
vull creure que no és així,
no ho faria malament
que pensàs en dimitir.

Però no dimitirà
m'hi jugaria una porcella
després de tants d'anys com fa
que tan aferrat està
a lo que li deim sa mamella.

Jaudevall

Cristalleria Lluçmajor

Joan Morey

Bones Fires!

LAMINATS

BISELLATS

MIRALLS

DECORATS

VIDRIERES ARTÍSTIQUES

DOBLE ENVIDRIAT

Ronda Migjorn, 80 - Tel. y Fax 971 66 14 93
07620 LLUCMAJOR (Mallorca)

Retalls

Llucia i el sexe

La psicòloga Llucia Caldés ha analitzat les consultes que fan els joves al servei Sex Consulta del Centre d'Informació Juvenil de l'Ajuntament de Palma. La major part de qüestions que hi ha plantejat (433 consultes) es refereixen a la primera relació i al penis. Després han demanat pels mètodes anticonceptius i per les pràctiques de risc.

RAMIREZ TV. El factòtum de la TV llumajorera i president de la Federació de Televisions Locals de les Illes Balears, Rafel Ramírez, treu foc pels queixals. Diu que el Govern destina 30.000 euros de subvenció anual per al conjunt de les 10 televisions de la Federació i 180.000 per a cada una de les locals que faran de delegació per a la TV autonòmica (IB3). Aquestes dues televisions afavorides són les d'Inca i Manacor. En Ramírez i els altres federats han renunciat als 30 mil euros, però no han callat.

RICS. Llucmajor és poble ric. Com

tots els de Mallorca. Ho diu l'*Anuari econòmic 2004* de La Caixa. No arribam als 10 punts d'Andratx, Bunyola o Calvià, però superam els 6 que tenen Inca, sa Pobla o Vilafranca. Segons el rànquing, ens pertoca una puntuació de 8, com Campos i Algaida entre bastants d'altres.

DADES. En aquest informe es donen números significatius. El municipi té 27.759 habitants. La pujada de població respecte del període 2002-2003 és del 17 %. Tenim 13.390 telèfons i 20.037 vehicles de motor, dels quals 15.697 són automòbils. Hi ha 20 oficines bancàries, 770 indústries, 52 comerços majoristes, 423 comerços minoristes i 224 establiments de restauració i bars. La taxa d'atur és del 2,3 % de la població.

N'ALZAMORA, IMPARABLE. Literat de talent i polemista de pro, en Sebastià Alzamora és pertot i no té aturall. Llibres, antologies, premsa, ràdio, congressos, direcció d'editorials... són

el seu quefer habitual. Ara, n'hi afegeix un altre: projectar a l'estranger la literatura que es fa a les Illes Balears. Ho fa des del refundat Institut d'Estudis Balearics, que substitueix l'Institut Ramon Llull, que havien creat CiU i el Pacte de Progrés (Pujol, Antich, Pons) i que han desfet, pel que fa a participació balear, el Tripartit català i el PP d'aquí (Maragall/Mieras i Matas/Fiol).

ESCUT NOU. L'Ajuntament ha aprovat una nova imatge corporativa. Paperassa, vehicles, senyalitzacions internes i externes, pàgina web... aniran agafant progressivament un mateix aire, producte del disseny nou que s'ha acordat per unanimitat. També canvia l'escut municipal: ni orles ni reganyols i, en lloc de la torxa de gran flamarada, ara torna un ciri. Tanmateix, aquest no és igual que el del segle XVII que hi ha en el vestíbul de la Casa de la Vila. El d'ara crema qualche cosa més que un ble. Deu anar amb gas?

Maties Garcias

Comestibles CLAR

**DISTRIBUIDOR
CAFÈS LLOFRIU**

RECENTMENT TORRAT

I MOLT

C/ BISBE TAIXEQUET, 62.
TEL. 971 66 03 93
LLUCMAJOR

Nuevo Hyundai TUCSON

El nuevo Tucson incorpora motores gasolina 2.0 de 142 CV y 2.7 V6 con 175 CV o motor turbodiesel 2.0 CRDi de 112 CV, 6 airbags, TCS (según versiones), llantas de aleación, faros antiniebla delanteros, aire acondicionado o climatizador (según versiones), equipo de audio Alpine con CD, ordenador de viaje y un sinnúmero de pequeños detalles destinados a hacer más agradable la vida a bordo... desde sólo 18.780€.

PVP recomendado en Península y Baleares. Incluye IVA, transporte, impuesto de matriculación y Plan Primer gasolina.

La aventura te acecha detrás de cada esquina

3 años
kilómetros
limitada
garantía

190

902 246 802
www.hyundai.es

Gama TUCSON: Consumo mixto: entre 7-10 (L/100km) Emisiones CO₂: entre 184-237 (g/km)

SERVEI TALLER MECÀNIC J. TOMÀS - C/ Antoni Maura, 50 - Tel. i fax: 971 66 14 72 - Lluçmajor

Quaderns de Fum Major

La pell del tòpic

Miquel Cardell

El dilluns de Sant Miquel aquest servidor es donava un plaer que la feina no li permet sovint: passejar amb tota la tranquil·litat pel mercat de la vila. Venia a ser, de fet, com una immersió sobtada en l'ambient de Fires, donat que fa un parell d'anys que he deixat d'assistir al Pregó: les estretors i la duresa dels disuasoris bancs municipals són algunes de les excuses per esperar a assabentar-me del contingut del pregó l'any que passa fins que es publica:

l'any que ve llegiré amb ganes el de Joan Veny, com ara em començ a assabentar de moltes coses sobre la figuera i el seu fruit, que podrien ser un de tants símbols d'una manera de viure que volem deixar enrera gairebé sense girar la vista, tot un grapat de coneixements arrapats a la terra que només la dedicació d'uns brusquers imprescindibles salva de l'oblit absolut.

I, a pesar de no assistir a l'acte que enceta la programació firera, podria dir que en conec la textura i el detall: tota una vida d'anar-hi i un

parell d'informadors minuciosos em procuren aquesta sensació succedània: fins a l'anècdota de la gran quantitat de localitats reservades, i uns convidats del pregoner obligats pels "acomodadors" municipals a deixar les places VIP, per després poder-hi tornar, ja separats, entre disculpes. Un fet que quan se n'ocupava Na Francisca no hauria passat mai, s'apressa a editorialitzar qui m'ho conta. I, tot d'una profereix un parell de comentaris que val més ometre sobre la inacabable – 29 minuts de rellotge-presentació amb que el Fill Il·lustre va cremar l'auditori i va rebentar un grapat de planes del tema que l'orador havia preparat per exposar – per exposar ell, afegiria, vistes les circumstàncies.

La veritat és que enguany, a l'hora aproximada del pregó, aquest servidor pronunciava una conferència a la biblioteca i casa de cultura de Cas Metge Rei, a Santa Maria, que està a un antic casal rehabilitat, sense luxes, però amb modesta efectivitat. I l'assistència de públic, juntament amb el que contava l'encarregada del centre, em demostrava que s'hi està fent una bona feina. Aquestes coses em provoquen una inevitable melangia llumajorera: aquí sempre sembla que la difusió de la cultura pugui esperar a acabar de posar gespa nova als camps de futbol. Una melangia o enveja que

s'acrexia en visitar la petita exposició que dona compte de les primeres troballes d'un grup que es dedica a recuperar la memòria fotogràfica local. Cosa que, al poble del Capellà d'Es Rafalet i de Toni Catany sembla que a ningú li ha passat per l'escudeller.

* * *

Com per a tants d'altres, la Festa de Sant Miquel era per a mi dia feiner: només en vaig tastar la frenada matineira en sortir de la portassa i trobar-me un entranyable grup familiar que es dirigia a la bicicletada popular...amb els infants ben protegits amb el casc i les defenses dels genolls, i circulant en direcció prohibida, aquest folklore tan nostrat, que un dia acabarà malament...si és que ja no ha tengut efectes letals a llarg termini, perquè, al cap i a la fi, el que mostram als nins és que les normes de trànsit es poden ometre si convé. I llavors, als catorze anys els comprem moto i als devuit cotxe. I tots sabem quants n'enterram abans dels 25. I perquè.

* * *

Quin gust, però, a manera d'aperitiu de l'atmosfera firal, la passejada pel mercat del divendres. Un plaer que només em puc permetre gairebé d'any en any, i potser per això, em sobten més certs canvis que em serveixen de símptomes de la vida local: per exemple, és un escenari

MONSERRAT

MODA HOME I DONA

MERCERIA

LLENCERIA

ROBA PER A LA LLAR

*Ens trobareu a la
Plaça d'Espanya, 49
Tel.: 971 66 05 10
VOS ESPERAM*

òptim per adonar-se de com cada vegada hi ha més llucmajorers que han vingut des del Magrib, o l'Amèrica del Sud, o qualsevol altre indret del món. Aquesta tercera onada que s'afegeix a la dels espanyols i la dels alemanys, i que manifesta una tendència que, de moment, no aturarà ningú. I el repte d'acollir-los, de recordar que no fa encara un segle eren els llucmajorers, els qui, amb el cor anegat d'enyorança, s'embarcaven cap a Cuba, o Veneçuela...I el repte d'acollir-los tant que s'identifiquin aviat com a mallorquins, sense haver de renunciar a la memòria viva de qui són i d'on vénen: el repte de trobar un espai de convivència... i si pot ser, un espai que no signifiqui renunciar a allò que ens identifica com a mallorquins. Record aquell escriptor libanès afincat a Pa-

rís, Nagib Mazouf, crec que nom, que ho escrivia a un assaig magnífic, *Les identitats assassines*: Les comunitats receptores també tenen dret a plantejar deures als qui arriben. Perquè la pregunta, per exemple, és la de sempre: quan tota aquesta varietat d'humans s'aplegui... quina llengua triarà com a plaça comuna per trobar-se i entendre's?

* * *

Traginant la bossa de les peres, regateig amb la dona que em demana sis o set mil pessetes d'un poemari de Costa editat per Moll que a qualsevol Setmana del Llibre Català de Palma, trobaré per poc més de dues mil (ai, les pessetes, que es reneguen a abandonar el curs legal del pensament automàtic: com un fantasma monetari)...El

passeig pel mercat esdevé la primera volta firera en enganxar amb la mostra d'artesanaria.

S'ha de reconèixer que, aquest aprofitar tota l'extensió del calendari de Fires ha estat un encert dels darrers ajuntaments, per molt que aquest servidor pensi que s'ha pecat un poc de falta d'imaginació, de massa artesanies i antiguitats, de massa coses que sembla que traeixen una idea subconscient del tipicallisme de lo nostro, aquesta cosa d'ahir que només es pot recuperar amb certs vels retrospectius (aquesta patologia nostàlgica que pot ser símptoma de les pors subconscients d'un país que no sap trobar un lloc al futur, que només es pot pensar a ell mateix en termes de nostàlgia idealitzada i gens rigorosa; encara que lamenti l'absolut desinterès per dedi-

car una part d'aquest calendari, d'aquesta oferta que ho és també de "turisme interior", a alguna activitat cultural: la fira de teatre i la de teatre infantil ja no poden ser...però ningú organitza encara a Mallorca un mercat de música, o una Fira de cultura tradicional...

Pot ser és que ara escot, al nou compacte de Xaloc Música, que es titula *Airecel*, la bella cançó en que Pilar Reiona ha convertit un poema del meu estimat Estellés, *El primer pis venint del cel*. (el ritme ternari del nostre repertori tradicional esdevé aquí un valset que evoca molt la *chanson* francesa i la seva influència sobre la cançó catalana); però hi ha moltes de raons, culturals, d'oportunitat, de l'auge del moviment renovador de la música tradicional, de la gent que balla mateixes i jotes i fandangos...

FUNERÀRIA MARE DE DEU DE LLUC

VOS INFORMAM QUE:

**A PARTIR D'AVUI PODREU SOL·LICITAR ELS NOSTRES SERVEIS DESDE
QUALSEVOL PART DE L'ILLA, INCLOSOS ELS CENTRES HOSPITALARIS
DE PALMA DE MALLOCA**

**AMB LA FINALITAT DE PRESTAR ELS SERVEIS FUNERARIS A LA
FAMÍLIA AMB MÉS DE 50 ANYS D'EXPERIÈNCIA**

SERVICIO 24 HRS.: 971 620146

971 661862 - 610 529723

D. ANTONIO SASTRE MAS (GERENTE)

CENTRAL: STA. MARÍA DEL CAMÍ, C/ REVUELTA N°9-11

del mercat que existeix i que la pujada de la música tradicional a Catalunya empeny per amunt.

Ben pensat, una Fira així, que segur que atrauria un parell de milenars de persones ja d'envestida, i aquesta cosa que ara s'anomena atenció mediàtica, no es contradiu amb la mostra d'artesanaria, ni amb l'èxit que em sembla que ha estat enguany la que s'ha dedicat als productes ecològics (algú ha recordat que deu fer quinze anys un ajuntament progressista ja en va convocar una de mostra ecològica?). I no em digueu que, aquí, perquè una cosa funcioni, s'ha de repartir ranxo a bon preu i en massa: l'agricultura ecològica és una sortida professional per a un sector de pagesos, sí, però és una de les poques esperances que tenim de, d'aquí a no gaire, poder menjar una domàtiga de ramellet digna de tal nom..., de sortir a foravila i veure alguna cosa que no siguin xalets, camps de golf, polígons industrials, autòpistes...

* * *

Per aquest servidor, vull insistir, passejar per la vila en dia feiner constitueix un plaer selecte. Comprar quatre peres a plaça en divendres, llegir el diari prenent un cafè, dens i fort, al Colon, passar de conversa en conversa segons el ritme aleatori dels romeguers que trobes...del regidor que es queixa que es crigués d'ell sense anar a demanar la seva versió (que ja deu tenir part de raó, però em deixa amb la sensació d'aquells que només et llegeixen quan els critiques, però no semblen saber res de les quatre idees sobre la vida local que procur deixar anar) fins a la lectora que et renya una mica perquè darrerament dones massa poc ventim...

Passejar per la vila o co-

metre l'error de, ja que has tret el cotxe per anar a omplir-li el dipòsit, circular una mica pels nostres carrers saturats, cosa que vol dir submergir-te en un caos d'un notable nivell d'irracionalitat i descontrol: i no parl de missions impossibles com intentar aparcar devers plaça (perquè no començam a peatonitzar? Tanmateix, per a la majoria la possibilitat d'arribar-hi colcant no seria inferior a ara), parl de cotxes aturats en doble fila al passeig o al carrer de la Fira, de tertúlies amb el motor en punt mort al mig del carrer, de l'ensurt de voltar un cantó i trobar el carrer tallat per un camió d'aigua... d'un campí qui pugui que no sembla que beneficii ningú, però al mateix temps fa l'efecte que ningú no tinguí la necessitat de qüestionar... fins que t'estacionen davant la portassa i per gual que paguis la grua és a S'Arenal i ja et fotràs si no pots entrar el cotxe, o si arribes tard a la feina...

Cosa que em recorda un periodista català que he conegut aquest estiu, que passa tempordes a la vila: li crida l'atenció la manca d'aceres practicables... i em fa com a vergonya dir-li que és una mena d'esport nacional de risc, o una cosa així. Clar que també li crida l'atenció que aquí passin coses com aquell any que el batle Oliver va treure aquesta revista fora de la Mostra llucmajorera de fires perquè no li agradava l'opinió que es despenia de la parada. Al·lucina molt i em fa com a vergonya explicar-li que, aquí, la majoria ho va trobar ben natural i gens digne de retreure, res que l'afectàs. Per sort, també li agrada molt el vague aire modernista que va deixar als nostres carrers la "revolució industrial de finals del segle XIX, i podem deixar anar una xerrada sense més dis-

gusts.

* * *

Pot ser el temps de fires sigui precisament un temps de certa anormalitat, l'oferta del programa oficial és intensa i variada, tant que és impossible, per exemple, assistir el mateix dia a actes que s'assemblen o poden interessar els mateixos sectors: si vols prendre part a la ballada no arribes al concert de la banda... Són dies que conviden a la participació, que es suposa que és un exercici de ciutadania, i que hauria d'anar de bracet amb una mica de reflexió sobre el present i el futur de la vila, d'un municipi al qual l'antic nucli central ha perdut ja en bona mesura aquella centralitat... però pens sovint que l'individualisme llucmajorer és capaç de convertir-se en massificació acrítica, manipulada per unes institucions que massa sovint

semblen més gabinets de propaganda electoral o de gestió d'interessos amics que altra cosa abans que permetre l'exercici autocrític, la presa de posició que ha de tenir conseqüències en opinions, actituds, vots. I em sap el greu de les ocasions perdudes, que s'escriuen a un llibre de deutes que acabarà passant-nos comptes com a poble. I això que les fires, aquest exercici de participació social, ens situen precisament al lloc de la història on neix la civilitat, la civilització... I nosaltres, tan europeus, tan demòcrates de tota la vida, en devem ser fills. Llàstima que molt sovint no en traguem gens de fesomia, ni gota de semblança: com si de la història, del passat del nostre poble i de la humanitat no ens n'interessàs gaire més que l'antiguitat que posarem a l'aiguavés de davant, tan decorativa i inútil.

FERRETERIA • GANIVETERIA

Ordinas®

LLUCMAJOR

CARTA DE MESTRE ARTESÀ

C/. d'Es Vall, 128 Ronda Ponent, 13 baixos esq.
Telèfon 971 66 05 80 Tel. i Fax 971 12 12 54
07620 Llucmajor (Mallorca)

Xerrades de cafè

Bones fires i bones despeses?

Un que escoltava.-

- Què tal, aquestes Fires d'enguany?
- Molt bones, perquè pel que veig hi ha més gent i més coses que no els altres anys.
- Sí, un programa molt extens d'actes de tota mena, la gent col·labora i hi assisteix, a tots o a quasi tots.
- Però hi ha una cosa que a mi no em quadra, perquè segons vaig veure i sentir per la Televisió de Lluçmajor, el darrer plenari de l'Ajuntament va ser molt mogut, perquè quan donaren els comptes de l'exercici de l'any passat, el tancaren amb dèficit, la qual cosa em sembla ben preocupant.
- I, per què?
- Perquè si l'Ajuntament, segons diuen, arrossega un deute molt gran, això és afegir al banyat.
- No res, jo crec que els qui manen a l'Ajuntament, i els tècnics, saben fins on poden arribar amb els deutes.
- Jo no ho sé, si acabarem fent ull, si continuem així.
- No conec cap Ajuntament que hagi fet ull, perquè sempre ha trobat Govers majors que l'han ajudat.
- I, si no, ho pagam nosaltres, els pobres contribuents, perquè, segons diuen, enguany la contribució ha augmentat molt, perquè fins i tot diu el diari que augmentaran molt els qui tenen jardí, perquè no tenen mitjans per desfer-se de les plantes i arbres, quan els esmotxen.
- Això no és només per a qui tenguí jardí. També és per a qui tenguí corral.
- Aquesta sí que m'és bona!!!
- Per això hi ha dèficit, perquè de qualche manera l'Ajuntament ha de fer-se càrrec de totes aquestes necessitats de recollida de farratge.
- Bé, però a mi em pareix un contrasentit, perquè si per una part uns es queixen que construïm massa en sòl rústic, per altra condemnin els que tenguin jardí...
- Ara només manca que ens facin pagar per tenir els ametllers sense tomar...
- O els donem als immigrants.
- Tal vegada seria una solució...
- Però tornant a la Fira, si augmenten tant els actes i les exposicions de tot tipus, crec que és un bé per a tot el poble, perquè el que no pot fer un Ajuntament, crec jo, és tancar el pressupost passat amb superàvit, amb reformes fetes i altres per fer.
- També, segons he vist per la televisió, el nostre Ajuntament patrocina noves associacions, i això costa més euros, però dona més prestigi cultural a la nostra ciutat.
- Encara que es tracti de "PEÑAS DE CANTE I BAILE FLAMENCO", de s'Arenal?
- I tant, hi ha gent que passa més gust de veure ballar sevillanes que no balls mallorquins...

CARNISSERIA ■ XARCUTERIA

OBRADOR GARCÍAS

EL SUPERMERCAT DE LA CARN

CADA SETMANA TENIM LES DARRERES NOVETATS D'ALTA XARCUTERIA

- PRIMERES MARQUES DE "PATÉS"
- POLLASTRES DE CAMP
- TOTS ELS DIES TENIM ENTRECOT DE VEDELLA
- POLLASTRES FARCITS PER ENCÀRREC
- PORCELLES, INDIOTS, ANNERES I POLLASTRES FARCITS PER A BATEITGS I PRIMERES COMUNIONS

*Per a vosaltres vostè és primer
Bones Fires!*

Plaça Espanya, 62 - Tel. 66 13 02 - LLUCMAJOR (Mallorca)

MAGATZEM

MAGATZEM SES FORQUES, S.L.

C/. Doctor Fleming, 10 - Tel.: 971 66 21 14 - Fax: 971 66 28 16 (Llucmajor)

PORCELANOSA
EUROPEAN CERAMIC DESIGN

VENIS
CERAMICA DE ELITE

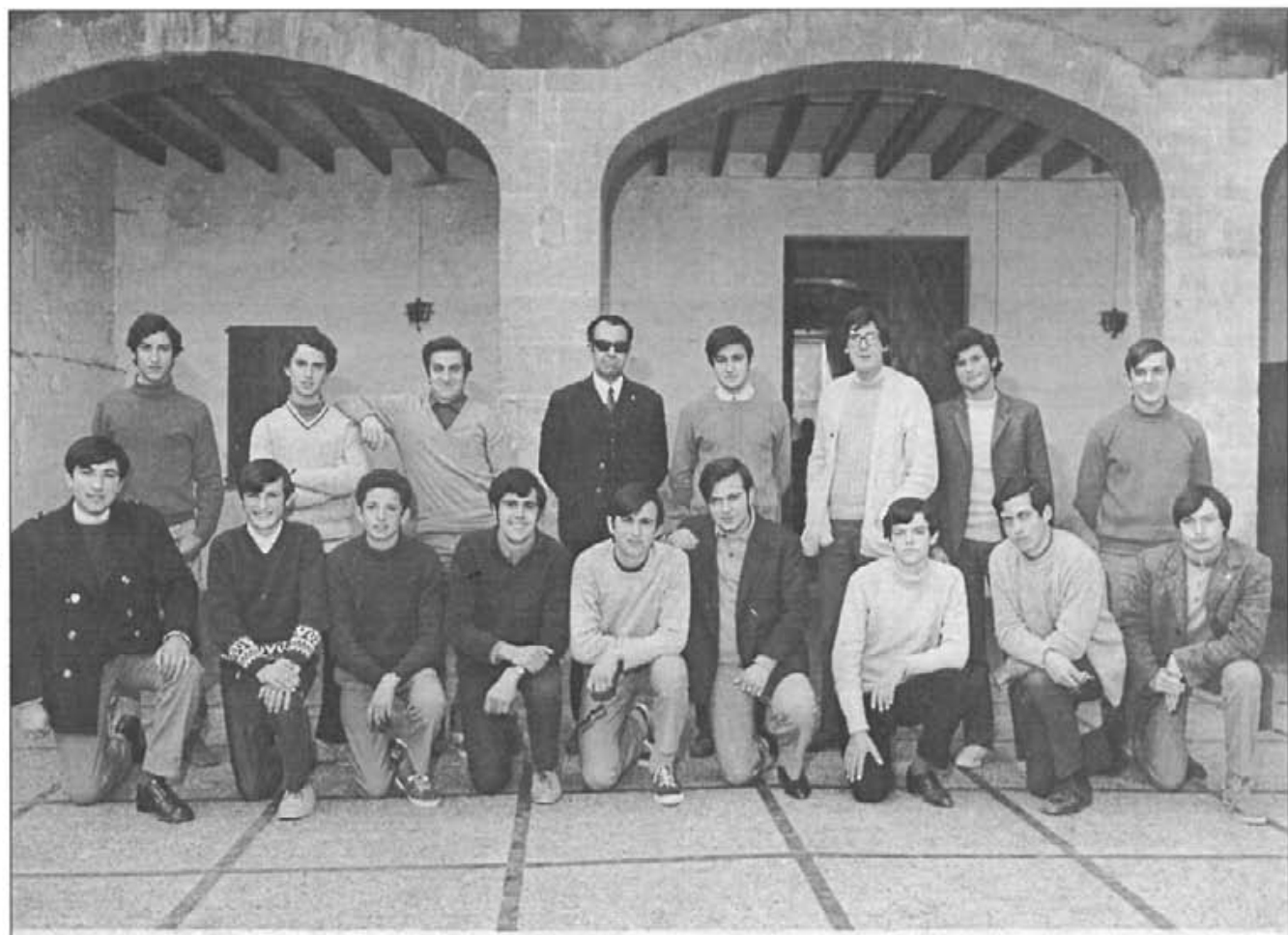

**GRES
BISBAL**

Temps passat

Febrer, 1971

**Ignasi Barceló
Antoni Monserrat**

La foto d'aquest mes data del 16 de febrer del 1971 i correspon a alumnes de 6è curs de batxiller (70-71) del col·legi Sant Bonaventura. Fou feta al pati de l'escola. A la foto podem observar que la moda del moment era jersei de coll alt, pentinat amb "tupé" i ratlla a l'esquerra. Podem fixar-nos amb la singularitat d'un d'ells respecte a la moda.

A les hores el director era el pare Baltasar Cloquell i el professor d'història -a qui els alumnes tenien per professor i amic- era D. Damià Contestí Sastre d'Estacar.

Segons ens han contat els ex-alumnes -en aquell temps jovençans- era tradició que D. Damià convidàs a un sopar els alumnes de darrer curs (6è de batxillerat superior d'aquell temps). Aquell any anaren al Celler de Randa.

Els repetidors hi podien anar 2 anys, i l'any abans havien anat a Son Amar. Com observareu hi ha bastants d'estudiants externs, i és que en aquell temps hi havia poquíssimes escoles on es pogués cursar el batxillerat superior.

1. Miquel Trobat. Algaidí.
2. Gaspar Monserrat Sales (a. pa-

guet). Casat amb Enedina Garcia Herrero. Tenen dos fills, Maria Antònia i Miquel Àngel.

3. Joan Coll Canet. Campaner.

4. Damià Contestí Sastre d'Estacar. Es va casar amb Maria Luz i té un fill, Damià.

5. Pere Vidal Tomàs. Casat amb Margalida Ginard Herrero. Tenen un fill, Joan.

6. Cosme Andreu Cardell (a. garrover, a. capeller). Es va casar amb Ana Peña. Tenen dos fills: Biel i Felip.

7. Miquel Mas Forteza (a. campaner). Es casà i té una filla.

8. Antoni Homar Barceló (a. ran-

dino). Casat amb Joana Roig, pares d'un fill, Antoni.

9. Joan Catany Mut. Casat amb Joana Maria Mas Perelló. Tenen dos fills, Maria i Mateu.

10. Joan Gómez. Campaner. Casat i té dues filles.

11. Joan Garcia Cardell (a. furia). Casat amb Blanca Rosas. Tenen dos fills, Maria dels Àngels i Joan Manuel.

12. algaidí.

13. Francesc Fiol Adrover. Casat amb Francisca Salom Fullana. Tenen dos fills, Rafel i Andreu.

14. Guillem Vanrell. De Campos. Antic propietari de S'Eixam.

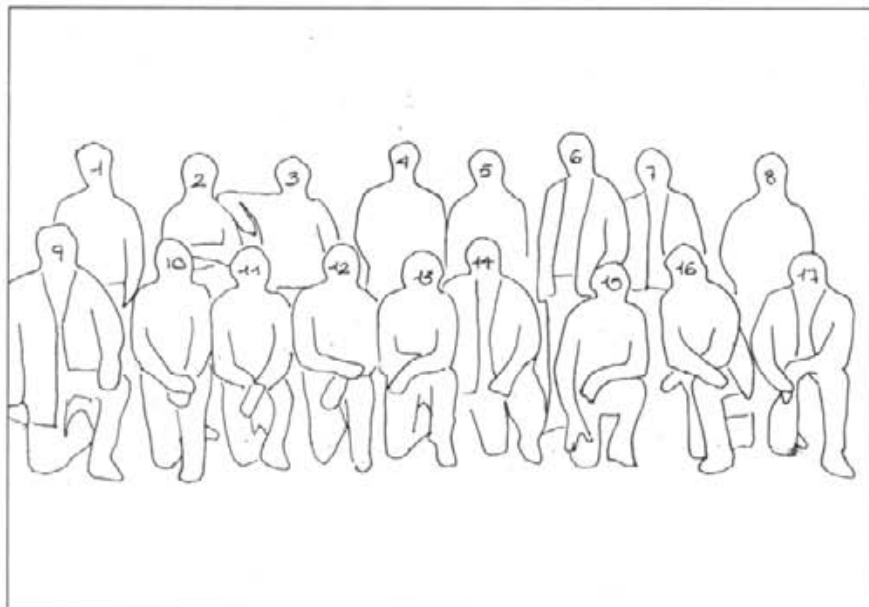
15. Ignasi Mut Nicolau. Casat amb Francisca Filori Noguera, i per segona vegada amb Apolònia Pujol Siquier amb la qual va tenir una filla, Sonia.

16. Joan Salvà Caldés (a. carro). Casat amb Catalina Puig Serra, tenen dos fills, Sebastià i Margalida.

17. Miquel Tomàs Sastre (a. terròla). Casat amb Maria Escandell Saiz. Tenen una filla, Antònia Maria.

AGRAÏMENTS: volem donar les gràcies a tots aquells que han fet possible l'edició d'aquesta plana i de manera especial a Cosme Andreu Cardell i a Gaspar Monserrat Catany.

NOTA: si veis alguna errada o si sabeu informació que no hem donat, podeu telefonar al 971 660 190 i ho corregirem a la propera revista.

ESCOLA DE BALL DE BOT CALABRUIX
A SANT BONAVENTURA

PER A NINS I ADULTS
CLASSES DE BOLEROS, JOTAS, FANDANGOS MALLORQUINS, MENORQUINS,
MATEIXES I CASTANYETES

HORARI: TOTS ELS DIJOURS DE CADA SETMANA DE 18 A 22 H.
AL COL·LEGI SANT BONAVENTURA

COMENÇAREM EL 1ER DIJOURS D'OCTUBRE (07-10-04)

DURADA DELS CURS: D'OCTUBRE-2004 A JUNY-2005

INSCRIPCIONS: 30-SEPT-04 (DIJOURS)
O EL MATEIX DIA DE COMENÇAMENT (07-10-04)

PRIMER DE NINS GRATUÏT DE: 18.00 A 19.00H
(A PARTIR DE 5 ANYS)
(SUBVENCIONAT PER LA NOSTRA ESCOLA CALABRUIX)

SI HO VOLEU PASSAR BÉ I BALLAR, JA SABEU!!
US ESPERAM!!

SI VOLEU PODEU VENIR A VEURE LES CLASSES
SENSE CAP COMPROMIS

MONITORS: LEONOR FERNANDEZ, FCA. LAURA CARDELL, JOSE GONZALEZ
PER A MÉS INFORMACIÓ: 971-660003-620559456 (LEONOR)

TINTORERÍA • LAVANDERÍA

Beyra
VOS DESITJA
BONES FIRES

RENTAT EN SEC
I AIGUA

Príncep, 22
Tel.: 971 662 108

Son Julià, A-43
Polígon Son Noguera
Tel.: 971 664 117
Fax: 971 660 770

LLUCMAJOR

Gent de la vila

Na Margalida Salvà i Monserrat "Sa Cartera"

Una llucmajorera de Cent Anys a S'Aranjassa

Ignasi Barceló
Joan Jaume

Fou i és una dona d'empenta que amb les seves paraules ens apropa a una època que avui ens pareix molt llunyana i que realment és a la volta de la cantonada. Tothom la coneix per "Sa Cartera de s'Aranjassa", i és que aquesta fou la seva tasca al llarg de més de trenta anys.

Qui eren els vostres pares?

La meua mare era "Morlana" i el meu pare "Tofolet", visqueren a Llucmajor fins després de noces i vengueren a s'Aranjassa a treballar. Tenien taverna i posada a la carretera de Llucmajor, al començament de la costa, devora el cantó del camí de les barraques.

I vos, on nasquéreu?

Jo, com a la resta dels meus germans, vaig néixer a Llucmajor al carrer dels Àngels, devora del Convent, dia onze de juny de 1904 i la comare fou madó "Portassa".

Quina va ser la vostra infantesa?

De nina vaig viure a s'Aranjassa, amb els meus pares les meves germanes, dues, i el meu germà, en Francesc. Els primers anys els vaig passar a la "Can Tofolet", a la taverna. Record que ens aixecàvem de bon prest i la clientela eren pagesos, la majoria llucmajorers, que durant la setmana vivien a les barraques i treballaven les terres i els dies de festa tornaven el poble; també arribaven els viatgers de la diligència que partint de Ciutat arribava a Santanyí i somaters, hortolans que duïen a les places dels pobles o ciutat la somada.

La somada és el nom que rep una cuïta a l'hort, es compon de pebres, domàtiques, carabassons, col, albergínies, patates,

En bon prest hi havia molta feina, després el meu pare anava a treballar a l'hort i nosaltres amb la mare quedà-

Na Margalida era la major dels seus germans. Aquesta fotografia familiar es va fer l'any 1910

vem a la taverna.

On anàreu a aprendre les primeres lletres?

Vaig anar a costura amb les monges de Sant Jordi, amb els meus germans. Record que hi anàvem a peu i dinàvem el migdia del que ens havia

preparat la mare. El millor moment era l'hora del dinar, no teníem un moment de repòs. Anàvem a cercar nius d'ocells, el meu germà era molt atrevit i s'enfilava ben amunt, ja fos un arbre o una torre de molí. També anàvem a menjar llerdons al cementiri a un lle-

Madò Margalida acompanyada de dos besnèts, amb la tortada del seu centenari

Porque por la compra de tu
montura *al aire*

+

pareja de lentes orgánicas
con tratamiento antirreflejante
(en función de rangos del fabricante)

165€

TE LLEVARÁS:
una pareja de *lentes graduadas*
DE REGALO *

* lente orgánica blanca monofocal graduada con disponibilidad en función de rangos de stock del fabricante

Promoción válida para los meses de septiembre y octubre. No acumulable a otras promociones

Atención
personalizada y
de confianza.

Los mejores
precios por
grupo.

Las mejores
marcas a su
alcance.

CON LA GARANTÍA DE:

HOYA INDO

GRUPO
CECOP
VERÁS MUCHO MÁS

CONSULTE CON SU ÓPTICO DE CONFIANZA

**OPTICA
LLUCMAJOR**

M. MAGDALENA MULET COLL
OPTIC - OPTOMETRISTA

Plaça Espanya, 24 - Tel.: 971 66 17 17
LLUCMAJOR

**BONES
FIRES!**

droner molt gros. I jugàvem sense aturall. Tot això va durà fins que un hortolà va contar a la mare que havia vist a en Francesc enfilar-se a la torre d'un molí. Després de passar comptes amb nosaltres es va decidir que aniríem a dinar a l'hort.

I després?

Vaig anar a viure a Lluçmajor, a casa tia Francesca, germana de la meua mare. La tia era casada amb en Sebastià Vidal i Garau, de Can Moi, un militar que en aquells anys tenia la feina a Cal Figuera, onanava amb bicicleta el di lluns i no tornava fins al dissabte. Jo feia companyia a la tia que estava esperant un infant.

Després la meua mare volgué que jo aprengué a cosir i me va dur a casa una cosina seva, sa tia Puig casada amb en Joan "Xeixa", era un poc mala de dur i el seu home un tros de pa. Aviat vaig veure que no aprendria a fer més punts que es que ja sabia. Abans d'asseure a la cadira a donar dues puntades hi havia que arreglar la cuina i granar la casa, fer els llits i anar a dur la roba a les clientes, en poques paraules, el que volia era una criada. Quan la mare ho va saber vaig tornar amb la tia Francesca

I de Lluçmajor, on anàreu?

Amb els concos i en Francesc, el seu fill del qual jo era la teta, anàrem al Pont d'Inca. Fou allà on vaig conèixer a en Sebastià Vives i Vila, de can "Vila", un jove sabater que me va entrar per l'ull dret. Aviat ens posàrem a festejar i ell a parlar de casar, no volia fer el servei militar de cap de les maneres.

Ens casàrem ben aviat, diguérem que ens casàvem per "força", cosa que ben aviat es va veure que no era vera, però ja estava fet. El conco Sebastià el va agafar com a assistent i va tenir un servei militar d'allò millor.

Quan va ser que tornàreu a s'Aranjassa?

Després de casada venguérem a viure-hi. En Sebastià es posà de trenca-dor a les pedreres i deixà l'ofici de sabater.

I de cartera, quan?

Corria el 1926 o 1927 quan al meu home li va sortir la plaça de carter. I després de xerrar-ne un poc la va agafar. Ell va seguir de trenca-dor a la pedrera, bona falta ens feien els diners per deixar-los de banda quan ja teníem a en Bartomeu i n'Antònia, i, des d'aleshores, jo vaig ésser el carter.

Quina era la vostra feina i el vostre sou?

De feina molta, de diners pocs. Vaig començar guanyant 29 pessetes cada mes quan els vells ja cobraven les tres pessetes. La tasca la feia a peu, repartia les cartes de tota la zona, de les Cadenes a Sant Jordi i a vegades fins a la Casa Blanca, del Pil·larí als horts del Pla de na Tesa, fins arribar a Ca n'Alegria, una taverna que es trobava a la carretera vella de Ciutat a Llucmajor i que es va menjar l'aeroport de Son Sant Joan.

Quins records en teniu?

Molts i la majoria bons. Record que al començament de cada mes els vells de ses Cadenes m'esperaven a mig camí i me feien molta festa quan me veien arribar amb les tres pessetes. Després, a la Taverna, passàvem compres. A cadascun, noranta pessetes, que treia d'una bossa de roba que duia penjada el coll, i el rebut el signava la cosidora del poble, una al·lota que sabia llegir i escriure. Quan anava a Sant Jordi m'acostava a l'escola i repartia les cartes entre els al·lots i al·lotes dels horts.....

La volta me duia bona part de la tarda, m'hi posava quan arribava la saca i moltes vegades ja eren les tres tocadetes, i la fosca, a l'hivern m'agafava pel camí. El meu home me va ensenyar a anar amb bicicleta i en una horeta feia tota la feina.

Què fèieu per millorar el vostre sou

Per completar el sou també vaig repartir els diaris, El Diario de Mallorca, La Última Hora, El Baleares,

Record el dia que a mig camí en va sortir el superior de la Porciúncula, vo-

lia que els fes arribar els diaris, aleshores tenien un mal servei. Ben aviat arribàrem a un acord i, per un duro cada mes, deixava els sis o set diaris seus a la porta de l'entrada, on el ferrer i el fuster del convent havien posat un caixó amb un pany. Al principi en guanyava un duro cada mes, amb els frares.

Aviat vaig repartir diaris per tota la zona.

Què motivà el fet que deixàssiu de ser la cartera?

El meu home va ser declarat inútil en un cert grau i això va motivar el que no pogués seguir sent el carter de la zona i se n'hagués de nomenar un altre. Però el repartiment dels diaris va seguir sent meu per molts d'anys.

Quan vàreu complir els cent anys?

Vaig complir el cent anys el passat onze de juny, un divendres. I me feren la festa, juntament amb la resta de persones de la "tercera edat", dos dies després, el Diumenge.

L'associació de veïnats es va encarregar de tot. Hi va haver missa solem-

L'entrevistada als 18 anys, amb el vestit de pagesa dels diumenges

ne a la parròquia, seguida de ball de bot i una paella per a tots. L'Ajuntament me va fer molt de cas i els veïnats, més. I sempre vaig estar rodejada per la família.

I ara?

Gràcies a Déu tenc el cap molt bé, de dia no necessit ningú. Els horabaixes, amb l'ajuda del gaiet, vaig fins el "Club dels Vells" a jugar a Bingo. Sempre perd, però m'ho pas molt bé. I al capvespre sempre tenc algú de la família a prop.

PRODUCTOS PARA TRATAMIENTO DE PISCINAS DETERGENTES - LEJIAS

La Palmera

Guillem Terrassa, 37
Tel y Fax. 66 04 69
07620 Llucmajor - Mallorca

PETITONS

AKR

3 POMMES

ABSORUA

ASTRO

YOEDU

CAÑAMÁS

GINKANA

VALENRRI

ARTICLES INFANTILS
DE 0 A 12 ANYS

BONES FIRES!

JOANA M. PANIZA RODRÍGUEZ

PLAÇA ESPANYA, 46 • TEL.: 971 12 08 09 (LLUCMAJOR)

TRIA ALLÒ MILLOR PER ALS TEUS INFANTS

Autoventa Ciutat, M&T, S.L.

Miquel Mas Alba. Gerent Servei Oficial C/. Ciutat, s/n - Tel. 66 01 25 - LLUCMAJOR

**B
o
n
e
s

F
i
r
e
s**

FordFocus

FordFusion +

“Picadís” - Teatre torna a fer maletes

Catalina Font.

Després de l'èxit aconseguit a tot Mallorca amb l'obra INS-SEGURETAT SOCIAL ens arriba la grata notícia que el nostre grup local ha estat seleccionat per a representar-la als següents concursos- mostres

Dia 28 d'octubre al IV CONCURS DE TEATRE CÒMIC DE LES GARRIGUES (Lleida).

Dia 6 de novembre al XXIX CONCURS DE TEATRE VILA DE PIERA (Barcelona)

Dia 4 de desembre a la MOSTRA DE TEATRE DE L'ORFEÒ MAONÈS (Menorca).

Per aquest motiu fem una xerrada amb Damià Tomàs, autor de l'obra, director i actor.

Com és què teniu tant d'èxit a Catalunya?

Pens que és un continuació del que ens està passant arreu de Mallorca

Les obres mallorquines en general tenen una bona acollida a Catalunya, tot i que no és gens fàcil ser seleccionat per a un concurs.

Quin procés se segueix per a la selecció d'un grup?

Publicació de convocatòria via federacions teatrals o per correu directe al grup

Tramesa pel grup a la comissió de selecció del concurs dels requisits per entrar al procés de selecció

En general sol·liciten un dossier del grup, sinopsi i repartiment, vídeo o DVD de l'obra i altres dades d'interès. Solen presentar-se a cada concurs una mitjana de 30 a 80 grups i se selecciona de 6 a 12 grups per a la fase final.

AGENTE OFICIAL
RAMON NICOLAU, S.L.

Nou Peugeot 407
Per tornar gaudir de l'automòbil

407

BONES FIRES!

C/. Marina, 104 - Tel. 971 66 05 21
Exposició i Venta: C/. Marina s/n. - LLUCMAJOR

Vols dir que pel fet de quedar seleccionat per a participar a la fase final ja és un premi per si mateix?

Correcte. Sempre no quedes seleccionat.

Quina compensació econòmica rebeu?

Aquesta és la part que presenta més entrebancs. Els pressupostos del Teatre Amateur són baixos. Per a un grup de Catalunya o de la península compensa, però per a un grup de Balears no arriba ni per pagar les despeses d'embarcament de la tramoia. Per aquest motiu és molt importat un ajut institucional, que en general rebem, tot i que la sortida representa també un esforç econòmic del grup per equilibrar el dèficit i un acte de generositat altruista personal dels actors i tècnics.

Per què ho feis. idò?

Per motivacions culturals i per satisfaccions personals. En general la gent del Teatre Amateur fa teatre encara que li costi diners. Els vint-i-un premis aconseguits amb les dues meves darreres són un bagatge cultural i un reconeixement que no té preu.

Com és que les teves obres tenen tant d'èxit.

La veritat és que jo som el primer sorprès, tot i que són comèdies pensades i escrites per ser representades per al gran públic.

D'on treus els guions?

Del gran "teatre de la vida". És una tasca de recerca d'informació i d'observació de la nostra societat. Són relats, situacions, conflictes i fets que la gent identifica amb el nostre tarannà.

Què és més difícil escriure drama a comèdia?

La meua opinió personal és que és més difícil la comèdia. El drama es pot escenificar tal com és, amb tota la seva cruïda. Escriure comèdia té molts d'entrebancs.

La gent no llegeix comèdia i els editors no volen publicar-les per qüestions econòmiques. Per aquests motius, entre d'altres, hi ha pocs escriptors de teatre còmic.

El teatre còmic és més generós amb el reconeixement del gran públic?

Cert. Quan hom va a veure una comèdia és evident que hi va per a passar una estona de disbauxa, hi va per entretenir-se, per riure.

Però si l'escriptor vol no caure en tòpics ni vulgaritats és necessari ser molt positiu davant la vida, de capgirar unes realitats dramàtiques per anar a la recerca de la seva cara positiva i divertida o d'estar sempre a l'aguait de situacions de comicitat.

Ens podries il·lustrar amb exemples això que acabes de dir?

Dones per exemple fer una comèdia de:

La infidelitat conjugal "HISTÒRIES DE SON SARIGOT"

Escenificar amb comicitat el drama d'un

viatge. Cas de "LLUNA DE MEL

Drama de la xenofòbia "mallorquins, forasters i estrangers", cas de S'ENSAÏMADA, Drama de la malaltia i la pèrdua de salut, "INS-SEGURETAT SOCIAL", "Etc.

Què ens tens preparat per a l'any que ve?

Una obra que he titulat LLUNA DE MEL II- (NOCES DE PLATA)

Vols dir que no serà una repetició de "LLUNA DE MEL"?

El tòpic diu que mai segones parts no foren bones. També hi ha excepcions.

Esper que aquesta segona part no serà ni una cosa ni l'altra.

És veritat que els personatges centrals de l'obra tornen a ser els nuvis amb tota la seva tendresa, innocència i simpatia de les Noces de Plata, però de fet no hi ha cap situació repe-

tida, si més no, unes petites referències que ens recorden les primeres peripècies.

Esper que el públic gaudirà d'aquesta comèdia tal com és i no cauran en la temptació de compara-la amb la primera part.

En "Pep" i na "Maria" protagonistes de "LLUNA DE MEL" celebren els vint-i-cinc anys de matrimoni. Molts d'espectadors m'han preguntat: Què s'ha fet d'en Pep i de na Maria? Com els ha anat la vida de convivència amb la sogra i el cunyat? Hauran arribat a les Noces de Plata? Hauran tengut ganes de rememorar la seva gloriosa aventura que els va passar a la República Patatera?

En un món com el nostre, ple de canvis, de noves tecnologies, d'esdeveniments, de progressos..... vint-i-cinc anys, és molt de temps.

Dones tot això i molt més és el que m'ha motivat a escriure aquesta segona part.

Bienvenido al vuelo de internet...

Bienvenido a la

Línea ADSL

Entre ahora y descubra sus ventajas.

la tienda
telyco

Telefónica

PUNTO DE VENTA PROFESIONAL

TELYCO LLUCMAJOR

Plaza España, 54
Tel: 971 12 10 83
Fax: 971 66 40 46
07620 Llucmajor

TELYCO ARENAL

Trasimé, 16
Tel: 971 26 93 10
Fax: 971 26 93 10
07610 El Arenal

TECNOFONIA S.L.

Servicio Técnico Post-venta
TELYCO
Reyes Católicos, 33
Tel: 971 27 34 06
Fax: 971 25 02 71
07007 Palma

TECNOFONIA S.L.

C/ Luca de Tena, 12 bjos.
Tel: 971 24 03 41
Fax: 971 24 78 11
07500 Palma

El Dr. Salvador Pascual, especialista en laparoscòpia

Aquest metge del CEM ha intervengut quirúrgicament amb aquesta tècnica a una pacient llucmajorera

Coloma Julià

El passat 18 de setembre es va celebrar el II Simposi de Cirurgia Laparoscòpica sobre el tractament del càncer colorectal a la Clínica Juaneda i un dels col·laboradors va ser el Dr. Salvador Pascual, un conegut metge del Centre d'Especialitats mèdiques (CEM) de Lluçmajor i que va prendre part quirúrgicament a la intervenció d'una pacient llucmajorera. Hem cregut oportú de parlar amb ell perquè ens comentis les característiques d'aquesta avançada tècnica.

Què és la laparoscòpia?

És una tècnica quirúrgica de visualització directa de les vísceres de l'abdomen sense necessitat d'obrir-lo quirúrgicament, la qual es realitza omplint la cavitat peritoneal de gas, per

crear així un espai per poder introduir una càmera connectada a un televisor, per poder veure i controlar tots els processos.

Actualment la tècnica laparoscòpica és la indicada per a multitud

d'intervencions quirúrgiques encara que només reben aquest tractament el 5% dels malalts que podrien ser operats amb aquest procediment

Per quin motiu es va realitzar el II Simposi de càncer colorectal?

Ens animàrem pels resultats obtinguts en el primer simposi de Cirurgia de l'obesitat. Aquest simposi va ser inaugurat per la batlessa de Palma, S. Catalina Cirer i pel president de la Reial Acadèmia de Medicina de les IB, D. Alfons Ba-

DOLÇ I SALAT

FRUITS SECS • CONGELATS
POLLASTRES A L'AST

Plaça d'Espanya, 8 - Tel. 66 24 06 - LLUCMAJOR

CENTRE OPTIC EXPOLENT

C/. Sant Cristòfol, 30
Tel. 44 13 74
S'ARENAL

llesteros.

Com es va desenvolupar el simposi?

Es va dividir en tres fases. A la primera es varen tractar les noves tècniques diagnòstiques sobre el càncer de còlon i recte mitjançant tatuatge; actualment es duen a terme a l'Hospital Clínic de Barcelona i a molts altres llocs, també a l'hospital de Son Llätzer

i a la Clínica Juaneda.

En segon lloc i gràcies a un conveni entre la medicina pública (Son Llätzer) i la privada (Juaneda) al qual jo pertany, hem intervingut a dos pacients, un amb càncer en el recte i l'altre amb un tumor de còlon dret. Aquestes intervencions es realitzaren amb cirurgia laparoscòpica i es varen re-

transmetre davant 120 metges.

En tercer lloc es va parlar de la malaltia i tractaments complementaris amb quimioteràpia i radioteràpia. Va cloure el simposi el Dr. Vicente Arroyo, director de l'Institut de Malalties Digestives de l'Hospital Clínic de Barcelona i el va clausurar la Sra. Anna M. Castillo, consellera

de Salut i Consum.

Quins són els principals avantatges de la laparoscòpia?

L'ús de la laparoscòpia en cirurgia permet una recuperació més ràpida del pacient, perquè s'estalvien els talls quirúrgics i es facilita la cicatrització, es redueix el dolor i el risc d'infeccions i altres complicacions postoperatòries.

TALLERS LLUCMAJOR

R.E.T. 0302

REPARACIONS EN GENERAL PINTURA I PLANXISTERIA

Baltasar Tomàs Oliver - N.I.F. 41.372.489-C

Ronda Ponent, s/n - Telf. 66 12 67

07620 - LLUCMAJOR (Mallorca)

"la Caixa"

Plaça d'Espanya, 45-46
Tels.: 971 66 00 57 - 971 66 21 48
Fax. 971 12 05 14

RONDA MIGJORN
C/. Nicolau Taberner - C/. Ripoll, s/n
Tels.: 971 12 12 12 - 971 12 09 89
Fax. 971 12 10 25

LLUCMAJOR

Les Barraques, un patrimoni a conservar (II)

Catalina Calviño Frau.
Joan Clar Monserrat.
Celso Calviño Andreu.

Tots tenim record d'alguna barraca. Sabem de la necessitat de preservar i conservar les barraques. Tots som sensibles i conscients del que implica aquesta tasca; com a individus, i com a societat – ciutadans, institucions, tècnics..., i per poder-la dur a terme, tots hem de saber de les barraques. Perquè *"esser home és viure en un món ple de llocs significants, ser home es tenir i conèixer llocs."*

En aquest apropament al món de les barraques de pedra en sec, en primer lloc ens centrarem en una sèrie de barraques; les *barraques d'alguer*, que sofreixen un gran deteriorament i pot ser siguin de les úniques que queden en tota la Mediterrània, i que es troben a la carretera de s'Arenal a Lluçmajor, a prop del Molí d'en Butxaca (actualment conegut com a Molí de Ca'n Pere), i d'unes altres barraques de diferent funcionalitat que ja han desaparegut (una situada en el Polígon de Son Noguera i altres tres que ho han estat degut al nou trajecte que segueix l'autopista).

— *Les barraques d'alguer...* hi va haver un temps en que a Lluçmajor hi havia els *alguers*, persones que es dedicaven a recollir l'alga (*Possidonia cauliini*) de la platja de s'Arenal. L'alga té una acció de defensa de la platja, sabem que evita que la mar se'n dugui l'arena, així i tot, els pagesos se'n duïen la necessària, sempre en quedava i això mantenia l'ecosistema viu. Els pagesos empraven l'alga per a diverses funcions: la depositaven sobre les eres evitant amb la seva salinitat que hi creïessin petites plantes i proliferassin els animalons, així mateix ajudava a conservar més la humitat, o també, l'escampaven a dins les estables o solls i mesclada amb els excrements dels animals servia com a adob.

I eren els alguers els qui, una vegada

recollida, la transportaven amb el seu carro fins a un corrallet que tenien adossat a la barraca. Allà s'estenia l'alga i es deixava a secar, i posteriorment era venuda al pagesos; que ho bé anaven a cer-

car-la, o era transportada pels mateixos alguers a la finca encarregada.

En aquest cas del *redol del Molí d'en Butxaca* encara queden tres barraques d'alguer, en perill de desaparició, i segurament n'hi havia d'altres dins el casc urbà de s'Arenal com la coneguda per *sa Barraca d'en Pau des Cacauets*. Per la seva proximitat a la mar, - la d'en Pau no, ja que fa temps va desaparèixer - i tenint en compte el turisme en aquesta zona, tal vegada convendria rehabilitar-les, amb la finalitat de conservar-les i a la vegada incorporar-les a aquest turisme com a oferta cultural. Per aconseguir-ho però, creim que les institucions locals i autonòmiques s'haurien de fer càrrec d'elles, indubtablement oferint ajudes als seus actuals propietaris o bé comprant-les per poder renovar-les.

Com hem esmentat anteriorment, recordam dos dels autors d'aquest escrit, la barraca que hi

» havia a s'Arenal als voltants dels carrers de sa Marineta i de Sant Cristòfol que coneixíem com *sa Barraca d'en Pau des Cacauets*, ja que aquest personatge i la seva dona eren molt populars en temps passats a Lluçmajor quan amb

el seu carretó venien xufletes, torró, cacauets a sa plaça del poble durant quasi tot l'any i a l'estiu, ell o sa dona, es dedicaven a vendre gelats per Lluçmajor i s'Arenal. Aquesta barraca era de planta rectangular, i recoberta amb un embarrat de jàsseres i bigues d'ullastre, sobre el qual descansaven unes lloses de pedra

maresenca. Al seu interior hi havia una menjadora per a la bèstia, així com els seus corresponents rebostets, i presentava les característiques de les barraques, que nosaltres anomenam, de roter. Aquesta barraca segur que era una de les poques construccions que es trobaven dins els pinars de s'Arenal i era ha-

bitada per pescadors o alguers. Possiblement aquesta barraca fou antigament el lloc de guarda des Poet. Les guardes tenien la funció de vigilar la costa i donar avís dels avistaments dels vaixells sospitosos per motius de defensa o per evitament de contagis durant les epidèmies. Aquesta barraca tenia les característiques de les altres que a continuació descriurem.

Les altres barraques d'alguer d'aquest redol – les des Molí d'en Butxaca – dues d'elles encara tenen les parets i les cobertes en bones condicions, i tal vegada serien un bon reclam per als turistes que cerquen i gaudeixen dels trets culturals dels llocs que visiten. Les característiques principals d'aquestes són: planta rectangular i coberta de lloses sobre un embarrat de llenyams i jàsseres d'ullastre. La diferència que hi ha entre les de roter és que les d'alguer al seu interior tenen una cisterna, una foganya amb xemeneia i un lloc per dormir l'alguer que estava situat en una raconada i fet amb lloses posades de fil, al seu interior com a matalàs s'hi posava palla o alga seca. És de remarcar la menjadora per a la bèstia que en una d'elles forma angle agafant tot el parament interior lateral dret i part de l'anterior. Una de les tres barraques coneguda com la Barraca de n'Aina Mir està bastant destruïda.

I la realitat és que aquestes barraques d'alguer, situades a prop de la carretera i envoltades de pins, estan plenes de fems, i cada dia que passa el seu deteriorament és major; pel que creim que la conscienciació per part de tots i totes per conservar-les és un dels objectius que hauriem de dur a terme d'ara endavant, i també més que mai; perquè de fet, *"aquests llocs són en essència, profunds centres de la existència humana"*.

41

expert

ELÈCTRICA

Calafat

Sens dubte te convencerà

**INSTAL·LACIONS - SERVEI TÈCNIC - ELECTRODOMÈSTICS
OBJECTES DE REGAL - CLUB DE VIDEO**

C/. Sa Fira, 3 - Tel. 66 19 01 (Lluçmajor)

C/. Nou, 85 - Tel. 65 28 36 (Campos)

Testimonis documentals de la nostra història

Naufragi d'una fragata russa Arion davant la torre de s'Estalella (1837)

(Primera part)

Sebastià Cardell i Tomàs
Bartomeu Font i Obrador

A eso de las dos de la madrugada del día 13 de Marzo naufragó un buque mercante ruso denominado Arion, procedente de Finlandia, en los peñascos de cerca la torre de la Estarrella, del distrito de Lluchmayor, en el punto llamado Calampayas (Cala en Pallars). La tripulación que consta de diez y siete hombres estuvo a pique de perderse con motivo de la oscuridad, lluvias y temporal de aquella noche; pero habiendo amanecido pudieron echar un cable a tierra que fue atado por los vigías de las torres inmediatas a un peñasco, saliendo con este medio entre las olas y golpes de mar del inminente peligro y de la muerte que esperaban por momentos. Toda la tripulación se salvó sin tener la menor novedad y habiendo acudido allí el Alcalde constitucional y el Subdelegado de Marina de dicha villa con una partida de Milicia Nacional, dispusieron la incomunicación sanitaria de la tripulación, suministrándole las provisiones necesarias y demás auxilios que la hospitalidad exige en semejantes casos. Púsose una guardia para custodia de la gente y del buque, cuyo cargamento que es de tablonés, puede salvarse todo, como igualmente el aparejo y demás efectos, pues únicamente está inutilizado el buque, cuya cabida es de cerca 400 toneladas. De todo se dieron partes detallados a las autoridades superiores de esta provincia para su conocimiento y a fin de que dispusiesen lo que les pareciese más conveniente.

El buque siniestrado era una fragata grande que hacia rumbo a Cette y que arrastrada por el temporal y las corrientes fue a embarrancar junto al Estanyol. Su capitán Juan Federico Enguith, filandés, como toda su tripulación en la que figuraba un hijo suyo de diez y nueve años como primer piloto, manifestó haber sufrido muy mal viaje desde su salida de Helsin-

fors hasta Gibraltar, teniendo que arrojar en el Báltico la cubertada de madera al agua y habiéndole después otro mal tiempo hecho arribar a las costas de Noruega. El buque no desarboló en la varada, pero quedó muy mal parado. El 16 fueron a bordo nadando, varios tripulantes para recoger la lancha, cuando ya lo moradores de los terrenos próximos se habían llevado muchos efectos. Como el viento y la mar deshicieron el casco que pronto tuvo seis pies de agua, hubieron de abandonarlo y a la vela en la lancha se trasladó su dotación a Palma. El capitán se hospedó en la posada de Don Juan Font. En el expediente del naufragio, que conservamos, intervinieron como peritos los maestros mayores de Ribera Tomás Mateu, carpintero, y Juan Sorá, calafate, y los intérpretes de lenguas don Juan Sorá, Don Guillermo Steny, Don Juan Esteban Chaussat. El casco sin posible recomposición, lo adquirió el carpintero de Lluchmayor Guillermo Puig Garcias.

Juan Llabrés Bernal, Noticias y relaciones históricas de Mallorca. Siglo XIX, Tomo II (1821-1840). Palma 1959, págs. 653-654

*

En la ciudad de Palma de Mallorca a 7 de Marzo de 1837: Parecieron en las audiencias del Tribunal de Comercio de esta Plaza el Sr. Consul comisionado para la recepción de las declaraciones del naufragio de la Fragata rusa Arion, D. Federico Steny y D. Juan Esteban Chaussat, vecinos de esta ciudad, interpretes nombrados por el mismo Tribunal con auto del día de ahier para la traducción de la declaración del suceso presentada por dicho capitán del mismo barco e intervenir ambos en las declaraciones del propio capitán, oficiales del buque y tripulación; que prestaron en la forma del derecho en mano y poder del dicho Sr. Consul, prometieron cumplir bien y fielmente en la traducción de la expresada relación y continuar las declara-

ciones de la referida manifestación del capitán, oficiales y tripulación del idioma que hace al castellano. De todo lo cual se pone esta diligencia que firmaron con el Sr. Consul espresando Steny [ser]de edad de cuarenta y tres años y Chaussat de sesenta y otros de que certifico. Castelló. Chaussat. Steny. Ante mí Pedro J. Bonet. Dicho día yo el Escribano entregue a los referidos interpretes D. Guillermo Steny y D. Juan Esteban Chaussat, la relación del suceso presentada por el Capitán Juan Federico Enquist a fin que la tradujesen al castellano y Certifico. = Bonet= En el propio día los interpretes D. Guillermo Steny y D. Juan Esteban Chaussat entregaron á mí el Escribano la relación del suceso de que se hace merito en la anterior diligencia y la traducción que habían verificado del idioma en que se halla escrito al Frances y después al castellano que todo he unido á este expediente y obra á los folios próximos siguientes y certifico =Bonet= Sigue la relación del suceso presentada por dicho Capitán escrita en lengua Svedosa que ocupa los folios del doce al quince inclusive. Después sigue la traducción que de dicha relación hizo el interprete D. Guillermo Steny del idioma en que se halla al Frances, y ocupa los folios del diez y seis al diez y nueve inclusive = Traducción al Castellano. Estraído del diario de navegación á bordo del navio Arion durante el viaje á Hellsingfors para Gibraltar en donde había de recibir nuevas ordenes. En el año 1836 y el 7 de Octubre empecé el viaje de Hellsingfors con un cargo de tablas destinadas para Aldelfort y de allí á destino de Gibraltar, á donde había de recibir nuevas ordenes. El navio, las velas, y todos los arreos pertenecientes al mismo para ejecutar el viaje estaban en buen estado. El viento contrario en el mar Baltico, me obligó á anclar á Copenage el 12 de Noviembre de 1836 en donde fue presiso quedar algunos días para componer mi grande

vela destrozada y tuve la prevision de des-hacerme de diez y seis piezas de madera que estaban en cubierta echandolas á la mar para aligerar el barco. En el 17 Noviembre del referido año me puse otra vez a la vela con viento fresco del SO que continuó hasta el 22. Sucedió entre grande tempestad en la latitud 52° y 17", y longitud de tres grados y cuatro minutos segun el meridiano de Greenwich y fue aumentando el 24 de O y NO de manera que el agua paso por encima del barco y su violencia rompió la obra muerta del puente y destrozó la grande lancha que estaba amarrada en cubierta de modo que la vela empujada al SE dio al buque una direccion que lo alejaba de la tierra y tuvimos en él cantidad de agua. El 27 tuvimos una nueva tempestad de SO y para vaciar el agua del buque, teniendo siempre el viento contrario y uracan[ado], me resolví á dirigirme [h]acia la Noruega para anclar = Llegando á Ny Hellesmits á 2 Diciembre del mismo año me fui á Christiansant en donde hice una formal declaracion ante un Escribano público de todo lo ocurrido en el viaje lo que hice el uno del mismo mes = El viento contrario y la reparacion, sea del barco sea de la lancha, me obligaron á permanecer algunos dias. El 24 de Enero de 1837

el barco restablecido y con un viento O NO, se puso á la vela de Ny Hellesmits, y por la tarde del 28 del dicho mes pasó cerca del Syd'Fareland dejó al lado Porland el primero de Febrero del mismo año continuando un rumbo no lejos de la Viscaya y siempre con mal tiempo de SO y NO. = El 22 de Febrero del propio año me dirigí a cabo Prior de la costa de Galicia = El 27 Febrero pase al cap de San Vicente = El primero de Marzo llegué á Gibraltar en donde recibí nuevas ordenes á destinacion de Cetta. = El 2 del mismo mes y año á las dos de la tarde salí de Gibraltar con viento fresco de NO y O. El cuatro del propio mes tome la direccion del Cap Gatan. El 6 y 7 con tiempo vario descubrí el Cap Palos = El 9 a medio dia me dirigí al castillo de Alicante. El 12 á mediodia me dirigí á Cap la Nao de O 1/2 segun el compas á distancia exactamente de 25 millas inglesas; el viento era fresco de O y NO dirigiendome del ONE, segun compas [h]acia Yviza que descubrimos á las 3 y 1/2 de la tarde viento en calma. A las seis de la tarde vimos la Bleda, situada al compas de OE al 3/4 cerca de 12 millas inglesas de distancia. En el mismo tiempo vimos la costa de Valencia entre entre N y O. En la noche afondamos las pequeñas velas, dejando

solamente la media y parte de la grande. Tomamos la direccion á brujula del O hasta el norte de Mallorca y mandé de no dirigir el barco contra viento y directamente. Eran las 12 de la noche quando desaparecio la luna se hizo muy oscuro el tiempo y el viento mas violento y el mar muy embravecido y continuamos la misma direccion del O hacia el Norte. Mande otra vez no dirigirse contra el viento que se hacía mas fuerte y el mar mas furioso, y el barco hacía siete millas inglesas que media hora. A las 2 y 3/4 del amanecer avise al vigilante de cubierta [y] anuncio que se veia la tierra lo que nos llamo [a] todos para reconocerlo; pero ninguno no pudo asegurarse que fuese la tierra ó las nubes y quedamos espantados de esta aparicion de tierra. Pasados algunos minutos nos convencimos de que lo era, me apresuré dirigir el barco contra el viento de SO pero nos era imposible por causa del viento de alejarnos de la costa ni de marchar contra el viento. Todos los conatos que hicimos para tomar otro rumbo y evitar de embestir en tierra tomando tres ó cuatro puntos sobre la brujula, cuando todos los marineros empezaron á gritar estamos perdidos. Al mismo instante el referido barco tocó las rocas con estrepito.

Grup Excursionista de Lluçmajor 'Camina...caminaràs'

Excursions 2004-2005

Apunta't, gaudeix de la natura i comparteix l'experiència amb el grup...

Apartir de tota la producció de 4 anys endavant i mentre les places siguin disponibles...

#	excursió	Data / Quin	Tipus d'excursió	Classificació
1	Sa Volta des General So N'Oliva - Sa Ciria - Per des Canonge - Banyalbufar	24/10/2004 Pere Maimó	**	***
2	Ermita de Betlem Colònia de Sant Pere - Betlem	21/11/2004 Toni Martí	**	***
3	Comuna de Banyola Ruta circular	12/12/2004 Sèbastia Serra	**	***
4	Sa Mola de Planici San Vich - Mola - S'Arboç - Banyalbufar	23/01/2005 Manel Morales	**	***
5	Serra de Sant Jordi San Servera	13/02/2005 Toni Servera	**	***
6	Itinerari botànic per Tossal Toni des Noguer - Tossal	13/03/2005 Jaume Oliver	**	**
7	Calà St. Vicenc - Pollença o Castell del Rei Camí de Can Botana, Calà, Coll de Siller, Tàssia Vella, Port Pollença	12/04/2005 Jaume Peris	*	*
8	Cap Blanc - Cap de Regana Cap Blanc - Punta Llobera - Tori Salat - Regana	08/05/2005 Pere Maimó	**	***
9	Camí dels Pintors Bens d'Aval - Lluçmajor - Cala de Deià - Dinar al Restaurant	19/06/2005 Jaume Julià	**	*

SORTIDES EN BUS DE LLUÇMAJOR

B'45 Estàtua rei Jaume III (Lluçmajor) i 9'00 del Col·legi del Molinar, arribada +/- 17'30

PREUS DEL BUS	ASSOCIATIVES	NO ASSOCIATIVES	Cost d'ASSOCIAR-SE	Abonament Temporada
Adults (> 18 anys)	5	12	20	40 (plça reservada al bus)
Nine (< 18 anys)	5	10	10	30 (plça reservada al bus)

PER APUNTAR-VOS: dies feiners de 18 a 21 hores tel: 971-662861 o 66-22-72

FITXA D'INSCRIPCIÓ AL GRUP EXCURSIONISTA DE LLUÇMAJOR 'Camina...caminaràs'

Nom: _____, da: _____, edat: _____
 Telèfon: _____, Adreça: _____
 E-mail: _____
☐ Adult's (20an) ☐ Nin/a's Jove (<18anyx10an) Data: ____/____/____ Mòbil: ____
 Forma de pagament: Transferència a la Compta Corrent de Sa Nostra: 2051-0229-43-1051723362

ferreteria
**CA'N
JANER**
bricolatge

Pl. Espanya, 47. Tel. 66 04 43

Rotonda Lluçmajor a Porreres i Campos
Tel. 12 04 47 Fax 66 27 64

LLUÇMAJOR

OFERTES DE FIRES DE 2004

Cuina tradicional

Antònia M. Bonet.-

He tornat de les terres de Lleida amb un bagatge copiós de receptes perfumades d'aromes de tardor. Vet aquí una de les quals, triada entre les moltes varietats de bolets que es troben allà.

Esqueixada de bacallà i rovellons

500 grams de bacallà esqueixat (vegeu al final)

500 grams de rovellons en vinagre, els més semblants als nostres inigualables esclata-sangs (vegeu, també al final).

4 tomàtigs pelades

1 ceba petita i 1 all

1 pebre verd tendre

olives negres

unes fulles d'alfàbrega

sal, un polset de pebrebò, i un de pebrebord coent

vinagre

oli d'oliva

Posarem el bacallà, dessalat i esqueixat, a macerar durant dues hores en un recipient amb oli, l'all picat, el pebrebò i el pebrebord. Un cop el volem emprar, el colarem per treure l'oli; aquest oli el guardam per afegir a la vinagreta. La ceba i la tomàtiga les capolarem en trossets petits.

Dins un gran plat es diposen tots els ingredients abans descrits i preparats i els regam amb una vinagreta abundant.

Pa del dia, blanc o morè, és el perfecte acompanyament.

NOTA: Esqueixar és un terme culinari que s'usa a Catalunya on, després del dessalat del bacallà, mantenint-lo en remull dins aigua el temps suficient per eliminar la sal de conservació, es desfà en llenques (esqueixat, no tallat) i es deixa net de pell i d'espines.

Per preparar els rovellons o esclata-sangs en vinagre, agafarem els més petits, nets, els introduïrem dins aigua bullent i els hi mantindrem dos minuts. Es colen i dins i un pot de vidre els cobrirem a parts iguals, de vinagre de qualitat i del brou de la mateixa cocció. Es tapa hermèticament i es reserva. Es pot guardar un temps prudencial, millor que no excedeixi de dos mesos.

FRANCO MÒJER

INSTAL·LACIONS ELÈCTRIQUES

Instal·lador autoritzat per la D.G.I.

Instal·lacions i reparacions Elèctriques

● Il·luminació	● Antenes
● Aire condicionat	● Megafonia
● Energia Solar	● Telefonía
● Porters automàtics	● Línies B.T.
● Reformes	● Manteniment

C/. Ramon Llull nº 33 - Lluçmajor 07620

Tel.: 971 660 918 - Fax: 971 660 281

Mòbil: 629 270 307

URGÈNCIES ATESES EN 24 H.

Centre d'Estètica

Tina Cebrián

- NETEJA DE CUTIS	- REAFIRMANTS
- TRACTAMENTS FACIALS	- FANGS
- TINTADA I PERMANENT PESTANYES	- MASSATGES
- DEPILACIÓ CERA TEBE I CALENTA	- GIMNÀSTICA PASSIVA
- TRACTAMENTS CORPORALS	- PRESOTERÀPIA
- ANTICEL·LULÍTICS	- MANICURA
	- PEDICURA
	- MAQUILLATGE

INSTITUT
ESTHEDERM
PARIS

DESCOMPTES EN TRACTAMENTS

BONES FESTES

TEL 971 66 28 14

C/ ANTONI MAURA, 36 - 07620 LLUCMAJOR

Gloses i cançons

Guillem Oliver

Quan un espectacle és fort interessant o una feta és tan xocant que atreu tota la nostra atenció, deim "hi ha per llogar-hi cadires". Quan uns fets obtenen tant de ressò i calen fort dins la gent del poble, deim "hi ha per fer-ne cançons"

Enguany, un fet ocorrit a l'estranger, protagonitzat per gent del Govern d'aquestes Illes ha estat tan sonat que no tan sols ha sortit publicat als diaris d'aquí i de la península sinó que, de

més a més, "n'han fetes cançons". Avui ens limitam a transcriure una de les que ens han arribat i que no necessiten més comentaris. Diu així:

Des Govern a Moscu n'anaren per ses Balears promocionar i dins un club s'aficaren, per relacions començar.

Se veu, no varen pensar, que allò era un puti-club i varen haver de pagar, més d'un va quedar futut.

Heu tendrem bo d'arreglar, no mos costarà cap duro, es Govern ho pagarà i haurem sortit de s'apuro.

Qui té un càrrec important toca ser intel·ligent i no pecar d'ignorant pes puti-clubs anar pagant amb sos doblers de sa gent.

N'hi ha que cacen amb cusses i miren quina corne més des Govern en van de putes pegant des nostres doblers.

Qualcuns qui de putes 'naren probablement tenen dona; jo no sé si l'enganaren, si ja no la troben bona perquè és que no s'hi quedaren.

Si russes vos voleu tirar, no fa falta a Moscu aneu, que per Mallorca n'hi ha no haureu de massa cercar ben segur que en trobareu.

Dues coses més vull dir i m'haurieu d'escoltar, procurau bé governar i en tenir ganes d'amarrir feis-vos poma de sa mà. I si ningú no vos veu no vos podran criticar i es doblers tirareu que són molt mals de guanyar.

Jaudavall

**Roba de Joventut,
de Senyora i Senyor.
Darreres novetats en complements
Especial Fires 2004**

**20% descompte en bosses de mà
Del 11 al 18 d'octubre**

VOS DESITJAM BONES FIRES

C/. d'Es Vall, 93 - Tel. 971 66 05 29 - LLUCMAJOR

MAGATZEM
MAGATZEM SES TORQUES, S.L.

C/. Doctor Fleming, 10
Tel. 971 66 21 14 - Fax 971 66 28 16
07620 LLUCMAJOR (Mallorca)

Ecologia

Temps, vent, senyor, dona i fortuna, fan voltes com la Lluna ENS PODEM FELICITAR PERQUÈ...

Jordi Granados.-

Després de dos articles sobre el tema apareguts en aquesta revista, i d'haver passat més d'un any a la fi s'ha aconseguit que la torre de vigilància dels socorristes a la nostra platja de s'Arenal de Lluçmajor, sigui com les altres, no dic que siguin ideals, però almenys són adients per a qui les empra.

Es troben a una alçada que els permet tenir una millor vista de la platja tot i que la meua opinió encara és que una distància entre torres de més d'un quilòmetre i mig és una barbaritat. Algun dia qualcú se n'adonarà i, segurament, serà com a conseqüència d'una desgràcia irreparable.

Lloc actual de socorrista a la platja de s'Arenal

GIMNÀS A PUNT

C/. GRUP ESCOLAR, 68 - LLUCMAJOR - TEL.: 971 12 10 81

Activitats per a tota la família

- TAEKWONDO
- FITNESS
- AEROBIC
- BODY-PUMP
- BODY-COMBAT
- BODY-BALANCE
- BODY-STEP
- SOLARIUM
- SAUNA
- MASSATGES

*Les més modernes màquines i el millor
equip humà al teu servei*

ATENCIÓ
JULIOL, AGOST I SETEMBRE
PREUS ESPECIALS

Em sap greu, però en segons quins temes pateix deformació professional, i aquí he de fer algunes recomanacions als responsables del muntatge d'aquests llocs de socorrista.

Seria de molta utilitat per als que utilitzen la platja que sabessin quan funciona el servei de socorrista...

M'explicaré: Un rètol aferrat al seient del socorrista,

d'un material que n'esborri o que no s'espenyi tot d'una (pluja, sol o vent) en el qual s'exposi clarament en alguns idiomes, quins són els dies i les hores en què el socorrista és en aquest lloc. Un cop acabada la temporada, aquest cartell se substitueix per un altre que digui ben clarament que "no existeix servei de socorrista i que la utilització de la platja és sota la responsabilitat de qui en fa ús".

Això sembla ridícul, en principi, però em deman: algú sap els horaris dels socorristes? Jo, per descomptat, no els sé i els tenc pràcticament davant de ca meua. Què s'aconsegueix amb aquests cartells? En primer lloc una cosa ben important: informar l'usuari de la platja. Aquest sempre ha de saber si hi ha servei de socorrista o no. En segon lloc, que tot el que utilitzi la platja en hores, dies o temporades en què no hi ha aquest servei, sap que ho fa sota la seva responsabilitat. Informació! És el més important.

Un altre servei que es podria prestar és, per exemple l'avís amb cartells adossats a la torre en cas de l'existència de grumers. Per això hi hauria d'haver una informació de Costes o de Mediambient (segurament és demanar massa) però m'he fixat que en alguns indrets això hi és i deu ser per

Un lloc de socorrista a Miami, amb avís de grumers

algun motiu.

Estam parlant d'oferir un servei als turistes i no ens oblidem de nosaltres, els residents, que també tenim el mateix dret, o més encara. I ja

que parlem de serveis i de platja, PER A QUAN LA INSTAL·LACIÓ DE SERVEIS (WC, Toilette) a la nostra platja de s'Arenal de Llucmajor? Haurem d'esperar quaranta anys més? És fran-

cament desmoralitzador veure com gent que ve a la platja, va als locals propers per utilitzar els WC, els utilitza, els embruta, demana un tassó d'aigua i acaba emportant-se el tassó...

Muévete con Renault

Tres pilares muy importantes para que tu vida no se pare:

- Vehículo de Sustitución.
- Menú Amarillo sin cita previa.
- Servicio de Asistencia 24 horas.

Y muchos más servicios a tu disposición:

- Exposición: Vehículos Nuevos y Vehículos Ocasión.
- Servicio Post-Venta: con mecánica, electricidad y carrocería.
- Vehículos de demostración.
- Boutique Renault.

SERVICIOS RENAULT. Nos movemos para que no pares.

RENAULT

Agencia RENAULT

BARTOMEU JAUME NADAL, s.a.

Ronda Migjorn, 123 - Tel.: 971 66 01 40 / 971 66 01 41 - LLUCMAJOR

Sa penya d'es falcó

Fa una mesada a la placeta de "l'Abeurador Redona" hi va haver música i sarau fins ben entrada la matinada. Veïnats de la barriada es queixaren i renou que feien desvetllant al personal, sobretot les persones majors, entre les quals n'hi ha de malaltes.

No estaria de més que l'Ajuntament a l'hora de donar permisos per activitats lúdiques molestes s'ho miras de prim compte procurant que el dret al divertiment d'uns no conculqui el dret al sossec dels altres.

X X X

Moltes dones es queixaren de les noves màquines de neteja de carrers de l'Ajuntament. Diuen que la pols que hi ha al carrer la reparteixen entre "la granadora" i la casa que hi ha al costat. Si és durant l'estiu i la porta del carrer està oberta la

pol·len entra fins al corral. A l'hivern amb les vidrieres tancades no n'hi entra tanta però la fusta dels baixos de les portes i els vidres en queden ben empastissats.

¿Deuen estar dissenyats per a carrers amb voravies estretes i baixes com les de Llucmajor o per places i carrers amb "bordil·lons" alts i voravies amples com els de les grans ciutats?

X X X

Hem llegit a "el Mundo" que es vol rehabilitar el viaducte del pont del tren del torrent dels Jueus i que a petició del Batle, el Consell ha inclòs aquesta operació en el Pla Territorial Insular (P.T.I.)

Com ho pensen fer? Com que hi ha pocs doblers a la caixa de l'Ajuntament (l'any 1991 hi va haver una oferta de venda a canvi de 145.000 euros) i no po-

den comprar-ho, si els propietaris els donen el pont i "un edifici obsolet que se 'encuentra fuera de ordenación urbana situado en la calle Trencadors" a s'Arenal, els recalificaran un terreny no urbanitzable en urbà on s'hi podran construir 41 vivendes en 20.000 metres a s'Arenal.

Això només és el vermut. A més del "negoci" anterior hi ha l'operació estrella "otra operación de esponjamiento" afecta a quatre edificis existents en Llucmajor.

"El que ha despertado mayor el interés del Ayuntamiento es el antiguo cine situado en la calle San Francesc de Llucmajor; aunque ya no se proyectan películas, en la actualidad funciona como Casal de Joves".

I al propietari si que n'hi deu despertar d'interès!!!

"Los otros tres inmuebles son, un chalé: Villa Bárbara, situado en un solar de 460 metros cuadrados de la calle Terral así como dos edificios situados en las calles Jaume "Jaume I?" y

Monges. En los cuatro casos no se trata de echar abajo estas construcciones, sino de rehabilitarlas para transformarlas en equipamientos públicos".

Quina classe d'esponjament és aquest?

"A cambio, el Pla Territorial permitirá a sus propietarios construir hasta 296 viviendas sobre una finca de 148.425 metros cuadrados ubicada en Son Verí Nou, que hoy tiene la condición de suelo rústico".

Qui deuen ser els propietaris afortunats?

Per que l'Ajuntament els ha elegit a ells i no a altres per fer-los mil·lionaris?

Aquestes i moltes d'altres preguntes són les que es fan els llucmajorers davant un cas flagrant d'urbanisme a la carta.

Aquesta operació fa el mateix tuf que va fer amb l'obertura del carrer Marineta i readificació dels seus entorns, i de l'aturada de les obres del golf de Son Antem i la posterior obertura acordada".

Maria Clara

Boutique

Atenció especial als llucmajorers

C/. Impremta, nº 1 - (Pas d'en Quint)
Tel (971) 72 40 98 - 07001 Palma de Mallorca

CLINICA DENTAL

Dr. Ll. Galmés Ferrer

HORARI:

Dilluns, dimecres i divendres (9 a 14)
Dimarts (9 a 13 i 17 a 19). Dijous (9 a 13)
Divendres horabaixa (16'30 a 20h)

Carrer Antoni Maura, 2
Tel. 971 66 20 17 - LLUCMAJOR

FONTANERIA LLUCMAJOR S.L.

Instal·ladora Autoritzada núm. 375

**Instal·lacions sanitàries - Calefacció
Piscines - Aire condicionat**

*Amb calefacció i aigua
calenta sanitària*

*Si teniu qualche problema
cridau-nos.*

Estam al vostre servei

C/. Ciutat, 14 - Tels.: 66 00 53 - 659/17 05 70
Llucmajor

Esports

Bàsquet

Presentació dels equips

Guillem Oliver
Foto: Antoni Garcias

El diumenge dia 3 d'octubre va tenir lloc la presentació dels equips i jugadors/es corresponents en un acte molt agradable que se va celebrar en el Pavelló Poliesportiu de Lluçmajor. Hi va ser present la directiva de club al complet, tècnics i entrenadors, pares, mares, padrins... i demés familiars, no en faltaria més; tothom està a favor que el jovent faci el seu esport preferit, naturalment que sí, el bàsquet, un esport complet tant pel que

toca a físic com a l'intel·lectual, és no un complement, és part essencial de la formació dels nostres joves perquè les

relacions de companyonia, socials i de disciplina esportiva que són bàsiques en la formació de caràcter i moral.

Els equips presentats van ser els següents:

Escoleta de bàsquet, que empara 3 equips de iniciació i 2 de benjamins.

Mini, 2 equips masculins, A i B, i 1 femení.

Infantil, 1 equip masculí i 2 femenins, A i B.

Cadet, 1 equip masculí, 1 equip femení.

Junior, 1 equip masculí.

Senior, 1 equip femení que juga a 1ª Autonòmica

1 equip masculí - Joven-

tut Lluçmajor - 1ª Autonòmica.

En total prop de dues-centes persones se mouen entorn d'aquest club de bàsquet. Hi ha tres equips esponsoritzats; l'equip infantil masculí per Fusteria Forteza, l'equip mini-masculí A per Piscines Aora i el femení de la Autonòmica per Prats Garcia.

Des d'aquestes planes el club agraeix la col·laboració dels esponsors, els anunciants i socis. S'espera que aquesta temporada s'obtinguin bons resultats però par damunt de tot reini l'amistat i companyonia.

FIAT

Servicio Oficial

TALLERES

CAÑELLAS - ROTGER

Calle Hispanidad, 17, 18 y 19 - Telef. 971 66 06 47 Fax 971 66 00 20
07620 LLUCMAJOR (Mallorca)

SERRALLERIA

Jaime Maimó

FERROS ARTÍSTICS I FORJATS

ESPECIALITAT EN TREBALLS D'ALUMINI

I D'ACER INOXIDABLE

AVDA. CARLES V, 26 - TEL. 66 06 82 - LLUCMAJOR (MALLORCA)

Bàsquet

Club joventut Lluçmajor Infantil femení A

G. Oliver.

Foto: A. Garcias

Per la tensió emocional viscuda en el torneig per obtenir la categoria, aquestes jugadores mereixen el reconeixement de tots. Va anar així, es jjugaren tres partits en pistes neutrals i els guanyaren tots tres, tot i que el tercer va ser guanyat en la pròrroga.

L'entrenador és Joan Oliver i el delegat Xavier Moragues; Les jugadores són: Ana Puigserver, Antonia Sastre, Joana Moragues, Marina Alcalà, Neus Puigserver, Cati Oliver, Amanda, Marina i Aina Oliver. Les jugadores de l'equip B que reforçaren varen ser: Neus Verger, Victòria i Cristina Sempere.

D'aquest equip en sortiran bones jugadores, que ja ho són, emperò que segurament continuaran jugant fins

a la categoria de Senior perquè se les veu en una actitud molt propícia i el físic les acompanya; si no tenen le-

sions i no els surt qualche entrebanc que faci malbé la seva carrera, arribaran lluny. Enhorabona i endavant!

50

LLaços i Botons

Margarita Tomás

MERCERIA - LLENCERIA

C/ Major, 86, baixos - Tel.: 971 12 01 34 - 07620 Lluçmajor

E-mail: llaosibotons@terra.es

OFICINA PETER SANER • LLUCMAJOR

C/. CARDENAL ROSSELL 48

TEL 971 120624 FAX 971 121247

e-mail: p.saner@teleline.es

ABIERTO DE LUNES-VIERNES 0900-1300

PARA SUS ANUNCIOS EN

hablamos
ESPAÑOL

on parle
FRANÇAIS

Ultima
Hora

Balears

Mallorca
Magazin

Daily
Bulletin

wir sprechen
DEUTSCH

we speak
ENGLISH

Servei de begudes
i menjars de qualitat
a bon preu

Avda. Carles V
Tel. 66 11 17

CLÀSSICS • NOVETATS • IMPORTACIÓ

Teixits Llevant

Atenció Especial als Lluçmajorers

Plaça Barcelona, 2 (zona Es Fortí)

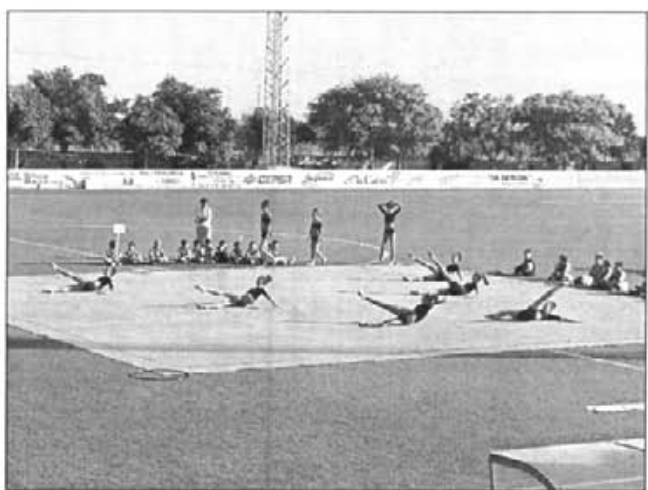
Tel.: 45 70 78 • PALMA

Futbol

Presentació dels equips del CE Espanya

El dia va acompanyar i hi va assistir molta de gent

El Club de Gimnàstica de Lluçmajor també va col·laborar en l'acte i feren un programa lliure sense aparells. La seva participació va donar una nota d'elegància i de color

Per acabar la diada es va disputar el Segon Memorial D. Antoni Palou entre els equips juvenils del Mallorca, d'autònòmiques, i el de preferent de l'Espanya. El resultat va ser 0-2, però es va veure un bon partit on la sort no va estar a favor dels locals

Dia 29 de setembre, dia de Sant Miquel i Primera Fira, es va fer la presentació de tots els equips del CE Espanya.

La festa va començar amb una torrada, a les 14h. On hi estaven convidats: jugadors, pares i socis.

A les 17h va començar la presentació dels equips. Els més petits, de L'Escoleta varen ser els primers en sortir i portaren la bandera del club

Acabada la presentació dels equips, el President del club, Jaume Oliver i Salvà, va adreçar unes paraules i donà per inaugurada la temporada 2004-05. També es va entregar l'escut de l'Espanya al soci número 3, Joan Bibiloni i Vanrell i una placa en memòria del Sr Miquel Salvà i Salvà, "mestre Miquel Rata" per tota una vida dedicada al futbol, la va recollir la seva viuda: Bàrbara Tomàs

Us desitjam una bona temporada!

Xisco Garcias fa un molt bon paper a la TRENCAGARRONS

Catalina Font.-

- Què és la TRENCAGARRONS?

- Es tracta de la cursa cicloturista més dura de Mallorca, en què es fa l'arribada al radar del Puig Major, amb una altura de 1.455 metres. Per això s'anomena així, perquè un acaba amb els "garrons" més o menys "trencats".

- Quan es va celebrar?

- Va tenir lloc el passat 12 de setembre i aquesta va ser la III edició.

- Quin recorregut vau fer?

- La cursa va començar a Inca i anàrem en direcció a Pollença per després pujar el Tomir en direcció a Lluc, on es va fer el primer avituallament. Després cap al Gorg Blau, Cúber i la base del Puig Major, per llavors enfilar la pujada cap al radar. Arribats a un segon avituallament, davallàrem cap a Lluc-Inca, on la cursa va finalitzar.

- Quants quilòmetres féreu?

- Aquesta prova va constar de 110

quilòmetres, fent un port de 4a categoria, un de 3a, un de 2a i l'arribada al Puig Major, de categoria especial, amb una duresa de rampes d'un 16% de pendent durant els set quilòmetres que té la pujada. Com podeu imaginar, és una pujada infernal.

- Hi van participar molts de corredors?

- Van participar-hi un total de 310 corredors i només 241 arribaren al cim.

- En quin lloc vares arribar i amb quin temps?

- Jo vaig arribar el 14è de la classificació general i el 7è de la meua categoria, amb un temps de 31 minuts i 47 segons. El corredor 241 va emprar 2 hores, 3 minuts i 52 segons. Això significa que molts dels participants varen arribar caminant, amb la bicicleta al costat, i molts ja no arribaren. La cronometrada es realitza amb un xip electrònic posat al tumell del corredor.

majorset
perruqueria unisex

antònia isern

c/ major, 7 07620 Llucmajor
tel. 971 661 359

RAIXA
estampacions

SERIGRAFIA TÈXIL

C. Major, 39 · Llucmajor
Tels. 971 660 796 - 615 293 050

Electromecánica Son Noguera, S. L.

Taller reparador autorizado

C/ Son Pieres, 12 - Polígon Son Noguera
Tel.: 971 66 09 28 - Fax: 971 66 28 64
07620 Llucmajor (Mallorca)

IVECO

El mundo del transporte

Natació

Primera Travessia CN Arenal-Cala Blava

J. Granados.-

El passat 28 d'agost i amb motiu de les festes de Cala Blava, es va celebrar la primera Travessia nedant des de la platja de son Verí, devora el Club Nàutic de s'Arenal fins a Cala Mosques o platja de Cala Blava, amb una distància de 1.800 metres.

La travessia va ser patrocinada per l'Ajuntament de Lluçmajor, amb la col·laboració d'Intersport i Depuc Clor, i organitzada per l'Associació de Veïnats de Cala Blava i el club Esports Masters "Esmas", club que al mes de juliol s'havia proclamat campió d'Espanya per clubs en els Nacionals de Natació Màsters d'estiu celebrats a Sabadell.

Hi hagué una gran participació,

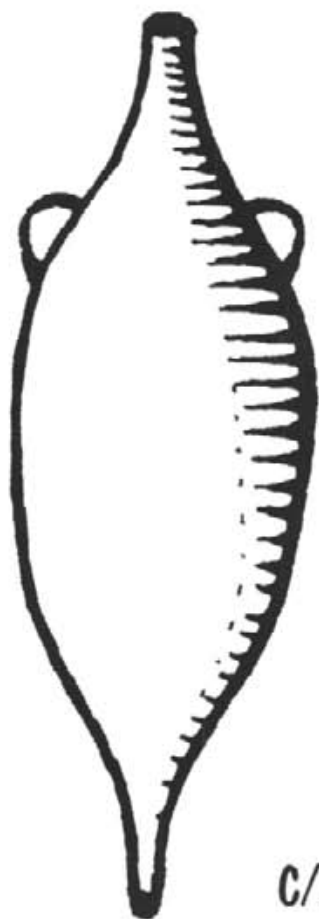
*Vencedors de la categoria de
més de 70 anys*

amb 162 inscrits des de la categoria de menys de 15 anys fins a majors de 70. Els participants més joves varen ser

Fernando Belloch (14) i Irina Tàrrega (11) i els més veterans, Manuel Piña, de 79 anys i mig i Àngela Quetglas del Mastbal, de 60 anys.

El recorregut va ser vigilat constantment per nombroses embarcacions que tengueren cura de la protecció dels participants.

A l'arribada de la platja de Cala Blava se'ls va fer lliurament, per part de les autoritats, de les medalles i trofeus als distints guanyadors de les categories, masculines i femenines. El vencedor absolut va ser Andrés Perales, del Mastbal i Carme Vidal Real. Per al 2005, l'Ajuntament de Lluçmajor ja ha promès la màxima col·laboració, la qual cosa sempre s'agraeix per part dels organitzadors.

S'AMFORA

C/. de sa Font, 8 - TEL. 66 18 16 - LLUCMAJOR

Pesca

Concurs de pesca trofeu Ciutat de Lluçmajor

Miquel Ribot

El passat dia 19 de setembre, es va disputar al Club Nàutic de s'Arenal l'edició d'enguany del Trofeu Ciutat de Lluçmajor de pesca a la fluixa. Aquesta prova patrocinada per l'Ajuntament de Lluçmajor i organitzada per la secció de pesca del club és una de les

que desperta més interès entre els aficionats ja que la modalitat de pesca a la fluixa continua despertant gran passió a tots. Les 21 embarcacions participants varen aconseguir bones captures, sobretot d'exemplars de verderol i de llapuga. L'embarcació guanyadora fou EMBATOL, de Pep Pomares, que va

aconseguir pescar 37 verderols. La resta de classificació va quedar així: 2n CYRNEA, de Pere Homar, 3r. VELL MARÍ, d'Andreu Frontera, 4t. CASALS d'Antoni Coll i 5è ALOBI, de Jaume Real.

CAMPIONAT D'ESPANYA DE VELA CLASSE OPTIMIST PER EQUIPS EL CN ARENAL, 5è CLASSIFICAT

Del 15 al 19 de setembre i sota l'organització del Reial Club Nàutic de Santxenxo de Pontevedra, es va disputar el Campionat d'Espanya per equips de clubs de la classe Optimist. L'equip del club arenaler s'hi va desplaçar el dilluns, dia 13 per poder començar a entrenar els dies 14 i 15 i al mateix temps complir amb els requisits de medicació i de registre. La competició pròpiament dita va iniciar-se dia 16 amb una fase en què els 11 equips s'havien dividit en dos grups i es classificaven els tres primers de cada grup. La manca de vent va ser la nota predominant de la jornada però les proves es varen disputar i l'equip de s'Arenal es va classificar per a la fase següent.

Per al dia 17 s'havia previst una fase amb un "round robin" entre els 6 millors, quedant eliminats per a la disputa de la victòria dos equips. El dia es va presentar amb absència de vent i amb corrent, unes condicions ben poc profitoses per als regatistes de s'Arenal. Després de la disputa de les cinc proves pertinents, es va produir un triple empat en els llocs 3, 4 i 5 entre Mar Menor, Santander i s'Arenal; el desempat s'estableix per la suma de punts en les proves disputades i s'Arenal quedava fora, per dos punts, de la disputa dels llocs d'honor. A les dues darreres jornades es varen disputar un total de cinc regates en les quals el club arenaler es va imposar i va quedar definitivament en 5è lloc de la general, per darrera dels campions Reial Club Nàutic de Gran Canària, 2n. Reial

Club Marítim de Santander, 3r. Puerto de Santa María i 4t. Mar Menor.

ALUMNES DEL CFOM VAREN NAVEGAR PEL LITORAL DE S'ESTANYOL

El passat 24 de juliol, el Centre de Formació Ocupacional Migjorn (CFOM), amb la col·laboració de l'Ajuntament de Lluçmajor i del Club Es Cap-Roig, pogué dur a terme, per primera vegada, una jornada d'excursió en barca. Aquesta embarcació va ser aportada pel consistori i forma part d'un conveni signat entre l'Ajuntament i el Club Es Cap-Roig per tal que pugui realitzar actuacions de protecció civil i activitats que l'Ajuntament dugui a terme. Els alumnes varen gaudir d'una jornada ma-

rinera per aigües de s'Estanyol, s'Estalella i ses Covetes.

Recordem que el Centre de Formació Ocupacional Migjorn es troba ubicat a Lluçmajor, al Molí d'en Gaspar, que va ser cedit per SA NOSTRA i inaugurat el mes de desembre de 1989. La missió d'aquest centre és millorar la qualitat de vida de les persones amb discapacitats. Actualment hi ha més de cinquanta persones ateses. El Centre té diversos objectius, entre els quals hem de destacar la integració en el món social i laboral de les persones adultes amb discapacitats. Ofereix serveis de tallers ocupacionals de jardineria, cuina, etc. El CFOM ve gestionat per INTRESS, associació estatal sense ànim de lucre i que compta a Lluçmajor amb un bon grup de voluntaris que s'encarreguen de dur a terme les múltiples activitats de temps de lleure i col·laboracions en els distints serveis.

**¿ÉS VOSTÈ UNA PERSONA
EMPREDORA?**

¿TAL VEGADA INSATISFETA AMB EL SEU SOU?

¿LI AGRADARIA GUANYAR MÉS?

ACTIVITAT INDEPENDIENT

temps parcial o complet

666 22 62 32

El temps

Antònia Font

Finalment, aquest setembre encara no hem arribat a treure les jaquetes, les elvades temperatures de principi de mes que ben segur recordareu s'enllaçaren, després d'alguns dies més suaus, amb un estiu de Sant Miquel que ens oferia calors pròpies de finals d'agost. La calor dels primers dies queda reflectida amb la màxima més alta, enregistrada dia 4, de 31,8° i la mínima menys baixa, de dia 5, amb 26,2°. Dia 18 ens marcà la mínima més baixa, amb 17,0°, i dia 26 la màxima més baixa amb 21,0°.

Quant a les pluges, tot i no poder dir que no ha plo-

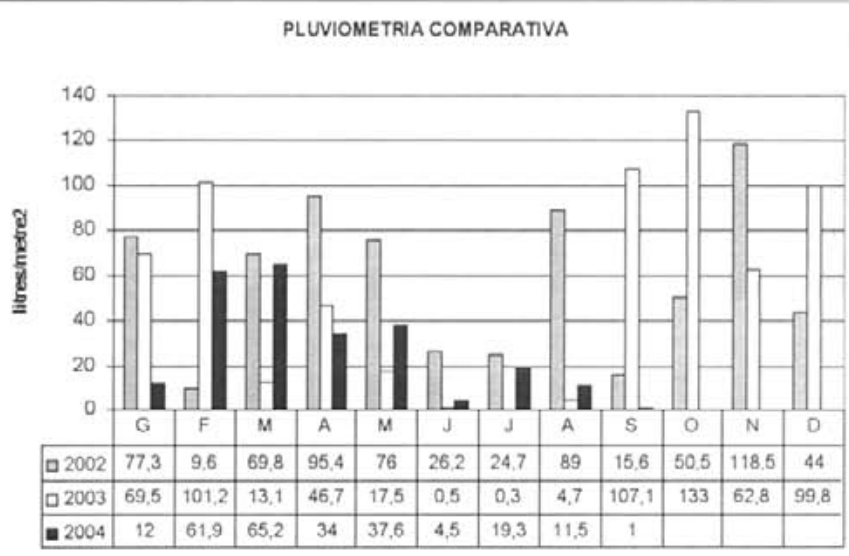
gut, tampoc podem valorar les precipitacions per sobre de testimonials: 1 l/m2 és el que ens ha oferit el mes. El litre arribà el dia en què aquell cap de fi-

bló passà per Mallorca deixant destrosses al nord-est de l'illa; per la zona de Lluçmajor tot acabà amb trons i llamps i

una ventada no molt forta i, encara que poc no l'hem oblidat, el litre d'aigua.

A part d'això, dia 23 co-

mençà la tardor o sigui que si en sortir aquest número de la revista encara no fa fresca, no faltarà gaire.

FUNERÀRIA

Ca'n Pere Antoni

SUCCESSOR DE TOMEU BLANCH "PORTASSA"

SERVEI 24 HORES

Telèfons: 971 620 129 - 606 946 712

Fax: 971 141 008

Agent a Lluçmajor: José Miguel Tomàs Bonet
C/Orient, 102 Tels. 971 66 41 59 - 629 668 707

SERVEIS:

Particulars

Tramitacions trasllats fora del terme de Lluçmajor
Incineracions (Palma i Bon Sosec)

COMPANYIES:

Finisterre • Ocaso-Inca (Ag. 197) • Sta. Lucia
Previsora • Lloret • NorteHispania

Domicili: C. Joan Mesquida, 10 (Santa Maria)

BANYS, TRESPOLS I REVESTIMENTS,
CALEFACCIÓ, AIRE CONDICIONAT...

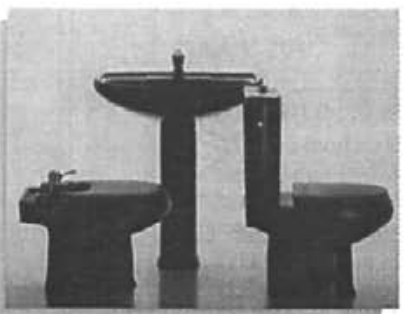

TOT

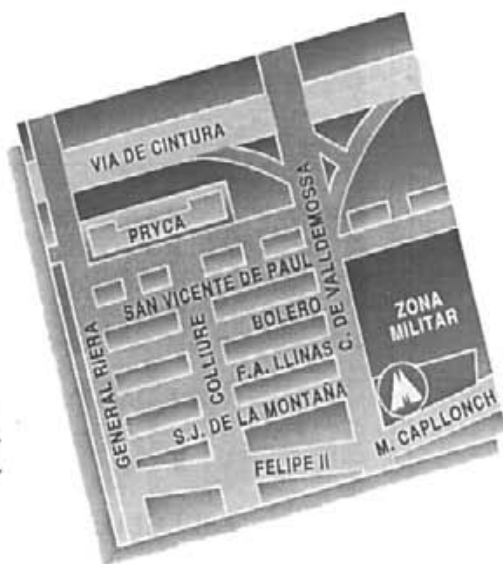
de Massanella

56

Roca

MASSANELLA S.A.

Ctra. de Valldemossa, 44. - Tel 75 03 45 - Palma

Entre noltros

Naixements

- Lucas José Aquino Pérez, fill de José Rodolfo i Ramona Eleonor, nasqué el 31-8-04.

- Margalida Roig Gelabert, fill de Guillem i Magdalena, nasqué el 15-9-04.

- Francisco Javier Gómez Girón, fill de Pedro i María, nasqué el 15-9-04.

- Manuel Figueroa Selva, fill de Manuel Àngel i Julia Maria, nasqué el 16-9-04.

- Francisco Maya Jiménez, fill de José María i Encarnación, nasqué el 29-8-04.

- Marta Maya Vidal, filla de Juan Manuel i Antonia Ana, nasqué el 16-9-04.

- Susana Rubert Alfonso, filla de Antonio i Eva María, nasqué el 17-9-04.

- Carla Clar Roser, filla de Bartomeu Jaume i Maria del Pilar, nasqué el 13-9-04.

- Antònia Pons Artigues, filla de Antonio i Francisca, nasqué el 17-9-04.

- Adrián Socarrades Darder, fill de David i Francisca, nasqué el 16-9-04.

- Sergio García Pascual, fill de José Manuel i Gloria, nasqué el 19-9-04.

- Paula Vanesa Buitrago Alarcón, filla de Àngel i Paula, nasqué el 29-4-01.

- Marcos Llaneras Rodríguez, fill de Marcos i Raquel, nasqué el 27-9-04.

- Marc Alcalá Bauzá, fill de Roberto i María Isabel, nasqué el 26-9-04.

- Laura Ariona Gómez, filla de José i Vanessa, nasqué el 25-9-04.

- Lorena Martín Fernández, filla de Ernesto i Susana, nasqué el 24-9-04.

Matrimonis

- Sebastià Bordoy Far i Maria Cristina Cardona Moll, es casaren el 4-9-04 a l'església de

Ntra. Sra. de Gràcia.

- Manuel Romero Valle i Isabel Lucas Guerrero, es casaren el 4-9-04 al Convent de st. Bonaventura.

- Guillermo Monserrat Moll i Isabel Vidal Salvà, es casaren a l'església de Ntra. Sra. de Gràcia.

- Mauro Losacco i Anna Konstantinovna Vyershinina, es casaren el 10-9-04 al Jutjat de Pau.

- Rafael Antonio García Oliver i María del Mar de la Rosa Asenjo, es casaren el 10-9-04 al Jutjat de Pau.

- Jorge Gabriel Martínez Bravo i Valeria Sandra Álvarez Tordó, es casaren el 10-9-04 al Jutjat de Pau.

- Sebastián Puigserver Ramis i Isabel Vila Fernández, es casaren el 11-9-04 a l'església de Ntra Sra de Gràcia.

- Ramón Castell Barceló i Pilar Vázquez Pérez, es casaren el 17-4-04 al Convent de st. Bonaventura.

- Juan Sánchez Sáez i Carola La Grand, es casaren el 11-9-04 al Convent de st. Bonaventura.

- Jorge Richard Minga Duchicela i Angélica del Rocío Riofrío Jara, es casaren el 28-8-04 al st. Jaume (s'Estantol).

- Miguel Méndez Romero i Karina Elisabet Orona, es casaren el 17-9-04 al Jutjat de Pau.

- Lorenzo Mas Ballester i María Rey Calvo, es casaren el 17-9-04 al Jutjat de Pau.

- José Ortega López i Juana Romero Navarro, es casaren el 18-9-04 a l'església de Ntra. Sra. de la Lactància (s'Arenal).

- Giovanni Abbruzzese i Alexandra Karoline Laner, es casaren el 17-9-04 a la Casa Consistorial.

- Pedro Camps Munar i Maria Magdalena Cifre Capó, es casaren el 25-9-04 al Convent de st. Bonaventura.

- Fraterno Bosch Egea i Julia Letunovskaya, es casaren el 3-9-04 a la Casa Consistorial.

- Vicente García Sempere i Carmen Muñoz Torres, es casaren el 10-9-04 a la Casa Consistorial.

- Àngel Giménez Gutiérrez i Estela Cifre Strebelle, es casaren el 11-9-04 a la Casa Consistorial.

- Juan Antonio Torres Escámez i María del Pilar Ribas Ramos, es casaren el 17-9-04 a la Casa Consistorial.

- Francisco Javier Aguilar González i Lina Maria Rojas Murcia, es casaren el 18-9-04 a la Casa Consistorial.

- Sebastián Ferrer Bibiloni i Margarita Garí Biosca, es casaren el 10-9-04 a l'església de Ntra. Sra. de Gràcia.

Defuncions

- Margarita Cardell Ordinas, morí el 11-9-04 als 89 anys.

- Denise-Leonie Landeloos, morí el 12-9-04 als 67 anys.

- Juana Ramona Díez de Repiso, morí el 19-9-04 als 62 anys.

- Encarnación Montalbán Flores, morí el 27-9-04 als 76 anys.

- Bartolomé Trobat Capella, morí el 27-9-04 als 82 anys.

- Guillermo Ros Roig, morí el 29-9-04 als 77 anys.

- Gabriel Coll Borton, morí el 4-10-04 als 85 anys.

Dades facilitades per l'encarregat del Cementeri Municipal, Joan Lascolas, referides al Registre de Defuncions efectuat entre l'11 de setembre i el 29 de setembre del 2004.

- 11 de setembre. Margarita Cardell Ordinas, morí als 88 anys.

- 12 de setembre. Denise Leonie Françoise Landeloos, morí als 67 anys.

- 15 de setembre. Francisco Hernández Pallicer, morí als 69 anys.

- 16 de setembre. Guillem Simó Roca, morí als 59 anys.

- 19 de setembre. Juana Ramona Díez de Repiso, morí als 62 anys.

- 21 de setembre. Àngel Machado Santoyo, morí als 81 anys.

- 22 de setembre. Bernat Tomás Monserrat, morí als 86 anys.

- 22 de setembre. José Noguera Mulet, morí als 62 anys.

- 27 de setembre. Encarnación Montalbán Flores, morí als 76 anys.

- 27 de setembre. Bartomeu Trobat Capellà, morí als 83 anys.

- 29 de setembre. Guillermo Ros Roig, morí als 76 anys.

Ramis

pastisseria d'autor

Antoni Maura, 15 • Tel. 971 66 03 17

Ronda Migjorn, 2 • Tel. 971 12 12 74

07620 Lluçmajor (Mallorca)

Passatemps

Sopa de lletres

8 Tipus d'Embarcacions

Llorenç Mascaró

A M E X F I Y O W A F H L B O
D I O V C X A T A G A R F I L
U R T E U T W Q I E S I S F R
O I S E A I L L B I M R A E R
A E D O G R A C A S E O O R I
Q N A B V A N C R A L E R S L
R I S J U I S S A R D M A I S
A O M E P R L T H R O X U S G
S S D A O R A I X A Y G F S I
I A T G R R A E V V N O J P O
U T E I T B A P E A I M S A X
D S U A I A D A G G N O S N E
O E N C Z T I X F A I W M A A
T A O M B U X T U L A F F I S

58

Solució del mes passat

Guillem Timoner (Ciclisme rere moto)
Margalida Fullana (Mountain Bike)
Jordi Calafat (Vela. Classe Oppptimist)
Pep Amengual (Pesca Submarina)
Pere Carbonell (Pesca Submarina)
Antoni Pinya (Atletisme)
Joan Llaneras (Ciclisme)
Tomàs Estela (Vela. Classe Oppptimist)
Joan Gomis (Pesca Submarina)
Albert March (Pesca Submarina)
Andréu López Schmid (Pesca Esportiva)
Maria Teresa Palacio (Frontennis)

Pes forat d'es moix

A la passada legislatura el PP i en Rabasco volien fer vi-vendes a una zona destinada a serveis.

El Consell Insular de Mallorca no ho permeté i la dedi-caren al que podria ser més rentable. N'ha sortit aquest "bun-yol sense forat": Un edifici de serveis de 5 plantes amb ofi-cines, negocis... que per allò de no enganyar ningú se dirà "S'ARENAL PARK centre comercial".

¿Quan comenci l'esponjament a S'Arenal què llevaran, aquest edifici, o el parc que hi ha a veïnat?

Esperança Garcías

Cabels

Perruqueria UNISEX

C/. Antoni Maura, 13-B • Tel.: 971 66 17 46 (Llucmajor)

ESTANCO EXP. N.º 3
CAN PACO

Margalida Soler Oliver

C/. Bisbe Taixequet, 69 - Tel. 971 66 07 00 - Llucmajor

ESTUFES I XEMENEIES

- 20 ANYS
D'EXPERIÈNCIA
- PRIMERES
MARQUES AMB
5 ANYS DE
GARANTIA EN LA
INSTAL·LACIÓ
- JOTUL, BODART & GONAY,
AUSTROFLAMM, SUPRA,
GAZCO, FUGAR, ROCAL, EFFEL

**"SA
NOS
TRA"**

CAIXA DE BALEARS

VOS DESITJA BONES FIRES 2004

VEHICULOS

HERRAMIENTAS

CAMA BLANCA

ENERGIA SOLAR

OFERTAS ESPECIALES EN FERIAS